

If undelivered return to:
"GLASILO K. S. K.
JEDNOTE"
#117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
The largest Slovenian
Weekly in the United States
of America.
Sworn circulation 17,400
Issued every Tuesday
Subscription rate:
For members yearly \$0.84
For nonmembers \$1.00
Foreign Countries \$3.00
Telephone: Randolph 3912

Največji slovenski tednik
v Zdrženih Državah
Izhaja vsak torek
Ima 17,400 naročnikov
Naročnina:
Za člane, na leto \$0.84
Za nečlane \$1.00
Za inozemstvo \$3.00
NASLOV
uredništva in upravljalstva:
#117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: Randolph 3912

Entered as Second-Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24, 1912.

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22, 1918.
Stev. 44. — No. 44. CLEVELAND, O., 2. NOVEMBRA (NOVEMBER), 1926. Leto XII. — Volume XII.

NEWBURŠKE VESTI

Strideseturna pobožnost se je končala. Skoraj vse tri dni je padal dež, in vendar je le malo ljudi ustrašilo, da so ostali doma. Skoraj bi trdili, da še nismo imeli 40-urne pobožnosti tako dobro obiskano zjutraj in zvečer kakor letos. No, Bog je dober in ljubezniv, bolj kot za sluzimo!

Dati pa moramo priznanje tudi ljudem, da so marljivi. Ravno sedaj je za moške, pa tudi za nekatere ženske jako valjiv čas. Po kletih sicer še šumi, pa je že za pokušati, če je tudi sv. Martin še par tednov pred nami. Da so pustili tako prijazne večere in prišli v cerkev, to je že nekaj. Pridige je imel Father Bombach, župnik cerkve presv. Srca Jezusovega iz Barbertona. Govoril je s polnim navdušenjem in prepričevalnostjo. Bog bo pa dal rast temu semenu Božje besede tako, da obrodi veliko sadu. Spovedovati so pomagali vsi slovenski gospodje iz Clevelanda, kakor tudi Father Weber, naš prejšnji kaplan. Pomagala sta tudi Father Kazimir Cvercko, novo izvoljeni duhovni vodja K. S. K. Jednote in pa Father Schach iz Indianapolis. Zadnji dan pri zaključku so sodelovali še Father Škur iz Pittsburgha, Father Heid od Holy Trinity, Father Hribar iz Collinwooda, Father Quinn od St. Catherine, Father Rickard, St. Margaret, Father Kandrak od St. Cyril and Method cerkve. Zaključek je bil lep in dostojen. Ljudi polna cerkev, petje krasno, procesija veličastna, altarji krasno okinčani; vse skupaj je levalo v čast in slavo našemu Zveličarju.

Zahvaliti se moramo ženam, katere so prinesle ali poslate cvetlice, ali ki so darovale za nje denar. Šolskim sestram se moramo zahvaliti za lep red in kinčanje cerkve, kakor tudi za točno skrb, da je bilo vedno nekaj šolarjev v cerkvi, kadar niso odrasli mogli biti navzoči. Žensko društvo sv. Bešnjega Telesa je storilo svojo dolžnost in vsak dan po dve uri preskrbelo čiščenje. Dekleta, fantje in moške so tudi prišli; kar pa je bilo še najkrajšnje videti, so bila pa mnoga obhajila in ne samo prvi dan, ampak vse tri dni. Torej ljudje vendar spoznavajo, da je sv. obhajilo potrebno za nas slabotne ljudi, ki bi morali iti k mizi Gospodovi, četudi smo mogoče še tu in tam kaj prestopili. Smrtni greh je edina zapreka, ki človeku zabranjuje iti k mizi Gospodovi, ne da se ga izpovemo. Lepo je bilo, lepo pri tej 40-urni pobožnosti!

Bolezen je prišla v hišo Josip Kastelica na Rosewood in po nekaj dneh odnesla sina Louisa, kateri je bil star šele 18 let. Louis je zbolel za prehladom. Ko je bil že boljši, je šel nekoliko ven in si pri tem nakopal difterijo. Prepeljali so ga v City bolnišnico, pa je čez eno uro potem že izdihnil. Pogreb je oskrbel A. Grdina pred zadnjo soboto. Louis je bil član društva sv. Lovrenca tukaj, in Knights of St. John. Več članov slednje omenjenega društva se je udeležilo pogreba v.

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam društva sv. Vida št. 25. Cleveland, O. se tem potom naznanja, da bomo plačevanje posebnega Jednotinega asesmenta (naklada za poškodninski sklad) izvršili na sledeči način:

Namesto razpisanih 50c bo moral meseca novembra vsak član(ica) našega društva plačati samo 25c, ostanek, ali drugih 25c se bo plačalo pa iz društvene blagajne.

To je odbor društva ukrenil vsled tega, ker smo imeli meseca septembra z lastnim bolniškim skladom precejšen dobiček. Izplačalo se je namreč manj bolniške podpore, kakor se je za ta sklad skolektalo. Da ne bo naše članstvo preveč prizadeto, vsled ponovnega izvanrednega Jednotinega asesmenta, je društveni odbor na svoji posebni seji tako sklenil kakor gori označeno. Upamo, da bo s tem našemu članstvu ustrezno.

Anton Fortuna, tajnik.

uniformah. Louis je bil pridjen dečko, in v veliko pomoč svojim starišem. Izguba je velika in se ne da hitro pozabiti. Tolaži naj jih Bog in pa misel, da je šel pred njimi v kraj večne slave in veselja, katerega je Bog obljubil, njim, ki spolnjuje njegove zapovedi. Njemu pa naj sveti večna luč.

Nekateri povprašujejo, če bomo imeli letos bazar za cerkev. Da! Pa takega, kakoršnega še ni bilo. Bazar se prične 20. novembra in se zaključí 28. novembra. Imamo že sedaj nekaj krasnih dobikov. Eno "Viktorolo," katero nam je še lani dal Mr. Anton Mervar, in je bilo že prepozno jo dati v. Imamo krasno piano, katere je kras vsaki hiši. Mr. Kremžar nam je že tudi poslal krasen dobiček. Torej vsi na delo! Kar kateri more dobiti — ne da ukrade — to naj dobi. Naradili pa smo tudi z gotovo kompanijo pogodb za celo karo vsakovrstnih krasnih reči. Tukaj ne bo navadna stara šara. Tukaj bo samo novo blago in tako, da ga bo kras pogledati.

Mr. Anton Globokar se tudi že pripravlja, da bo čil in čvrst. Letos bo imel vse nove "ribniške." Cerkevni moške bodo imeli 14. novembra splošno sejo za vse, da se organizirajo. Dekliško društvo, mladeniško društvo, moško društvo in žensko, vsi se pripravljajo na največji cerkveni bazar, in najboljši uspeh. Watch our smoke!

Prihodnjo sredo 3. novembra začnemo zopet z moving picture predstavami. Prva slika je "The White Sister." Slika je zelo zanimiva in krasna. Kaže kako sta bila dva mlada ljubca srca ločena. Dekle odide v samostan, ker je bila prepričana, da je njen zaročenec mrtev. On pa je bil samo zadržan in je prišel nazaj. Kaj se je potem zgodilo, vam pokaže slika. Pridite vsi v sredo popoldne ob tretji uri za otroke, zvečer ob 7:15 za odrasle.

PRED VOLITVAMI

SUHACI UPAJO DOBITI VEČINO V SENATU IN KONGRESU

Washington, 1. novembra. — Voditelji in pristajši stranke prohibicionistov so na predan volitev širom držav zelo zaposleni. Na svojih shodih povsod zatrjujejo in prerokujejo, da bo prihodnji (70) kongres še bolj suh kakor je bil sedanjí.

Dr. Clarence T. Wilson, glavni tajnik Temperenčne unije metodistske-episkopalne cerkve je izračunal, da se bo število suhih senatorjev celo pomnožilo za 3, kongresna zbornica bo pa po njegovi sodbi štela 309 prohibiciji naklonjenih poslancev, med tem ko jih bodo imeli mokri samo 109. Suhači bodo z veliko večino zmagali v 21 distriktih.

Na nekem shodu je znani Wyne B. Wheeler, glavni svetovalec Antisalonke lige, zatrjeval, da živimo sedaj v ustavní anarhiji, če vlada ne bo z vso silo uvedla Volsteadove postav. Uvedavo se vršča poskusna glasovanja v državi New York, Illinois in Wisconsin so bila direktni napad na ustavno formo naše vlade. Te države so zahtevale, da naj se ovrže ustavni zakonski načrt glede prohibicije; pri čemer se hoče popolnoma prežeti, da je 18. amendment kot del ustave Združenih držav.

Ako bodo mokri zmagali v državah California, Colorado, Missouri in Montana, potem bodo imeli butlegerji še več prilike do svojega nepostavnega poslovanja, ker jih bo ščitila policija.

Kdor je zgubil svoj prvi papir.

Mnogi, ki so zgubili svoj "prvi državljanski papir" (Declaration of Intention) vprašujejo, kaj jim je storiti? Odgovor je sledeči:

1. Pojdi k najbližnjemu sodišču, ki ima pristojnost v naturalizacijskih zadevah. Povej klerku, kje je bil "prvi papir" izdan in kdaj ali vsaj približno kdaj.
2. Klerk bo zahteval, da podpišeš zapriseženo izjavo (affidavit), ki jo je sam pripravil in v kateri trdiš, pod prisego, da si svoj papir zgubil.
3. Klerk na to zaprosi naturalizacijskega komisarja v Washingtonu, da mu dovoli izdati drugi primer (duplikat) "prvega papirja." Ko pride dovoljenje, sodni klerk izda nov "prvi papir," za katerega je treba plačati pristojbino \$1.

— Meseca oktobra t. l. je bilo v Clevelandu od avtomobilov do smrti povenženih 34 oseb; to število prekaša vsak drugi mesec v tem letu. Skupno število teh žrtv od 1. januarja do 31. oktobra, 1926 znaša 184, v primeru s številom 167 lanskega leta.

— Dne 25. oktobra so v Sioux City, Ia., pokopali najtežjega moža označenega mesta, ki je tehtal 486 funtov. Pogrebnik je moral naročiti novo krsto, katero je nosilo deset mož.

PREMOG PODRAZEN.

SPEKULANTJE DELAJO VELIKE DOBIČKE

Washington, D. C., 29. oktobra. Blizajoča se zima in nadaljevanje stavke premogarjev na Angleškem spravlja naš ameriški trg v neljubo zagato. Ta dva vzroka vporabljajo špekulantje s tem, da so pričeli cenovno osobito mehkega premoga dvigati. Ekonomisti državnega rudarskega urada trdijo, da je vsako podraženje neopravičeno in nepravilno.

Vsled večmesečne stavke na Angleškem naroča sedaj mnogo inozemskih držav premog iz Amerike, ker ga ondi ne dobijo. To priliko so porabili razni špekulantje, da so ceno premoga tako nepričakovano visoko dvignili. V Pittsburghu, Pa., središču premogovnega okraja je veljala dne 28. oktobra ena tona mehkega premoga \$10; lanske leto ob tem času pa samo \$5 ali \$6. Prekupci premoga pa celo obljubljajo, da bo cena poskočila kmalu na \$12.

Nekaj vpliva na ceno premoga tudi dejstvo, da je bilo več rogov v Pennsylvaniji zadnji čas zaprtih; družbe sedaj lahko prodajo svoje blago za visoko ceno, ker je povpraševanje po tem blagu veliko in to navzlic temu, da se je letos več premoga produciralo kot lanske leto. Tekom enega tedna do 16. oktobra t. l. se je nakopal v raznih ameriških rovih 12,376,000 ton mehkega premoga; lani v tem času pa samo 11,770,000. Skupna produkcija mehkega premoga v tem letu znaša 434,689,000 ton, lanske leto pa 392,679,000. V inozemstvo se je povprečno na leto izvozilo štiri milijone ton mehkega premoga; letos pa znaša to izvoz že nad 20 milijonov ton.

Koliko dobička imajo razni špekulantje in premogovni baroni pri svojem biznezu nam kažejo številke, oziroma cena premoga na mestu ali pri rovu: Lanske leto je veljala tona takega premoga \$2.06, dne 18. oktobra t. l. pa \$2.45; vse drugo gre za tovarnino in profit.

Baš te dni se vrši konferenca meddržavne trgovske komisije, ki bo vzela v pretres tudi sedanje neopravičeno podraženje premoga. Pričakovati je, da bo vlada pri tem ostro nastopila in prepovedala navijati cene premoga.

Čudno srečanje.

Wichita, Kans., 31. okt. — Danes popoldne sta med veliko množico ljudstva ogledovala žogometno igro tudi Sol. G. Scott iz Kingmana, Kans., in Mrs. R. J. Wilcox iz New Yorka medsebojno povsem nepoznana. Ko je Scott stal poleg svoje sogledalke, jo je pričel bolj natančno opazovati, če ni morda to njegova sestra, katere že ni videl zadnjih 30 let in nič o nji ališal. Radovednost se mu je dobro izplačala, kajti v nekaj trenutkih sta se brat in sestra spoznala in ta vesel dogodek na družinskem sestanku primerno proslavila.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA.

OČE USTRELIL DVA SORODNIKA, RANIL ŠTIRI

Na 9531 Meech Ave. v Clevelandu živeča zakonska dvojica James in Mary Trecka se ni zadnji čas dobro razumela, kar je povzročalo veden prepir v hiši; posledica sporov je bila menda žena, vsled česar se je Trecka hotel od nje sodnijskim potem ločiti, česar se je pa žena branila.

Minulo nedeljo, ko je Treckova družina sedela pri večerji, je prišel oče zopet domov. Takoj pri vstopu je zahteval od svoje žene, naj mu pomaga prenesti eno posteljo iz prvega nadstropja, ker se bo iz te hiše drugam preselil. Žena ga ni hotela ubogati, ampak je zopet sedla k večerji. To je razkačenega moža tako ujezilo, da se je zabarikadiriral pred vrata in pričel s svojim krvavim činom. Vsakega izmed navzočih pri večerji je s silo dovedel v vežo pred vrata in oddal nanj strel iz samokresa; ko je šestkrat počilo, je morilec samokres iz navašal.

Mrtva sta sledeča dva Treckova sorodnika: Frank Koman star 36 let, živeč na 12806 Buckeye Rd., njegov zet, in Edward Kukral, star 30 let, nekak Treckove žene.

Ranjeni: Mrs. Mary Trecka, stara 48 let, njegova žena, bo umrla; Frank Kukral, 51 let, svak morila, bo umrl; Evelyn Kukral, 17 let, hči prvega, ranjena v hrbet in Mrs. Sylvia Koman, 31, Treckova hči, ranjena v hrbet. Vsi ranjenci se nahajajo v bližnji bolnišnici. Po storjenem groznem činu je šel Trecka v prvo nadstropje, kjer si je pogol kroglo v glavo, da je na mestu umrl. Miss Emma Friese, 28 let, sestra Treckove žene je bila edina neranjená. Policija domneva, da je Trecka sprva nameraval zvesti svojo ženo v prvo nadstropje, kjer bi jo bil ustrelil; ker se mu pa ni to posrečilo, je izvršil svoje maščevanje nad celo družino. Sosedje pravijo, da je bil Trecka skrajno surov in nasilen. Treckovi so rodom Čehi.

Vojni spomenik v San Frisco.

San Francisco, Cal., 31. okt. Letos na dan premirja (11. novembra) se bo v tem mestu na zelo slovesen način zasadilo prvo lopato v svrhu zgradbe krasnega spomenika padlim vojakom v minuli vojni: spomenik bo veljal pet milijonov dol.

Če je človek predebel.

Miami, Fla., 31. okt. — Iz tukajšnje okrajne farne so danes premetili vse jetnike v novo, bolj moderno poslopje. Pri selitvi je za vodstvo te farne naletelo na veliko težkočo s tem, da enega jako debelega jetnika ne morejo drugam prenesti. Odkar se nahaja v zavodu, se je dotičnik tako zredil, da ne more iz hiše; vsaka vrata in vsako okno je zanj preozko. Drugega ni pomagalo, da so tega debeluharja še za nekaj časa pustili v stari hiši, dokler ne bodo vhod pri vratih razširili.

POPLAVE V SLOVENIJI

POLJANSKA DOLINA NAD ŠKOFJO LOKO OPUSTOŠENA

Niso se še zacelile rane, ki jih je naši fari prizadela lanska povodenj, pa je prihrula v ponedeljek 27. septembra taka voda od vseh strani v našo faro, da jo niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Blegaš je bil v nedeljo zvečer ves zavrt s črnimi oblaki — med bliskom in gromom pa je lilo kot iz škafa.

Ponižni studenčki v posameznih grapah so postali hudourniki, ki so odnašali s seboj vse, kar jim je bilo na poti. Strela je udarila na več krajih, med tem tudi blizu šole na Malenskem vrhu, da je puh vrgel iz postelj več prenočevalcev. Voda je bobnela in šumela. Odnesla je v naši fari vse mostove, ki so bili lani z velikimi stroški dobro nanovo postavljeni. Tudi most iz Poljan v Hotovlje, ki je lanski povodnji stanovito kluboval je odnesla Poljansčica. Most v Srednji vasi, na Visokem, v Krnišniku je izgubil sledu. V Sopotju je odnesla hišo Rudolfa Terfolje, rešil je golo življenje.

Najbolj prizadeta je bila takozvana Hotoveljska grapa, kjer je stalo šest dobrodočih mlinov, ki so danes kup razvalin, zamašeni s prodrom, drvni in lesom porušeni žag. Kovachu Krmelu je voda porušila kozolet, z njim zadela ob kovačnico, jo porušila, se zajejala, odtrgala griček, kjer je imel čedno hišico in mu odnesla zadnjo steno, kot bi jo odrezal. Hudo so prizadeti mlinar Fortuna. Voda mu je porušila mlin, prišla v hišo in malo je manjkalo, da je ni odnesla. Daje posestnik in žagar Debeljak ki bi bil ob žago in mlin, katero je dobesedno zasulo in ob hišo, da ni narasla Poljansčica zadrževala hudournika Hotoveljske in da se ni drvavnica sosedja Sarovca zajejala med njegov vrt in mlin in tako prisilila hudournik, da si je zbral drugo pot.

Visoki mlin je ves zasut s hišo vred. Hudo poškodovani so mlini Divjakov, Drnovčkov in Kisovcev. Kočarju je odnesla raz njiv vso rodovitno prst, ki je lani navozil na polanski povodnji izropane njive. Vse hotoveljske polje je ena sama ravan polna kamenja, šodra, sipe, usedlin, tramov, dračja in druge navlake. Bilo je v grapi mnogo usadov, ki so grozili zasuti tudi hiše. Živino so rešili. A kaj bi bilo, ako bi se nesreča pripetila ponoči.

V Poljanah so trpeli veliko škodo trgovci Dolinar, Jezeršek in Jamar. Prodovskim je odneslo kozolet, šupo in v hlevu je nasulo blata. Usnjar Klobov trpi veliko škodo na usnjarskem materialu, ki ga mu je voda odnesla. Pri Vidmarju so zasute kleti, izteklo je precej vina. Mesarju Maroltu je odneslo vozove in podirilo šupo, mesnico pa napolnilo s blatom in prodrom. Pošta je bila v vodi. V cerkvi je stala voda do obojnice mize. V župnišču je bila voda v veži, v kletih, kuhinji in malo je manjkalo, da ni udrla v pisarno, iz katere so

IZJALOVLEN NAPAD.

ATENTATOR STRELJAL NA MUSSOLINIJA. PODIVJANO VOJASTVO.

Bologna, Italija, 31. oktobra. Povodom četrte obletnice ustanovitve fašizma se je vršila v tem mestu velika patrijotična slavnost, na katero je prihitelo okrog 50,000 fašistov od blizu in daleč. To slavnost, ki je bila zaeno zvezana s kongresom znanstvenikov, je obiskal tudi italijanski ministerski predsednik in oče fašizma, Benito Mussolini, ki bi bil kmalu postal žrtev atentatorja.

Okrog pol 6. ure popoldne, ko je Mussolini s svojim avtomobilom zapuščal slavnost in se peljal po glavni ulici, je neki 18. letni mladenič iz množice ustrelil na Mussolinija z namenom, da ga umori. Napad se mu pa ni posrečil ker ni dobro meril. Atentatorjeva kroglica je priletela tako blizu Mussolinijevih prsi, da je odbila dve rde za njegove suknje.

Ko je hotel neimenovani napadalec še enkrat pomeriti, se je nanj navallila množica pristojnih karabinerjev (vojakov) in ga na skrajno brufalen način umorila tekom ene minute po izjalovljenem napadu. Nesrečnika so vojaki zatem ob divjem hrupu vlekli po cesti in si dajali duška. Na policijski postaji je bilo dognano, da je imel napadalec 14 velikih smrtnih ran na svojem životu, bil je tudi večkrat prestreljen in zadavljen.

Mussolini je iz navade ni kazal nobenega posebnega strahu vsled tega incidenta, ampak se je takoj zatem naglo odpeljal na bližnjo postajo in se napotil proti Rimu. Med tem mu je ljudstvo burno klicalo: "Živel Mussolini!"

Glavni tajnik fašistovske stranke Signor Turati je izdal še isti dan na italijansko ljudstvo primerno proklamacijo v kateri se grozi z maščevanjem vsem sovražnikom fašizma in vsem onim, ki bi se samo upali dotakniti rešitelja (?) Italije, Mussolinija. Poleg številnih častitk je prejel Mussolini tudi od laškega kralja izraz veselja, ker je zopet srečno ušel smrti.

Mussolini je bil tekom zadnjih štirih let že 6 krat napaden od raznih atentatorjev, toda ti napadi so se vedno izjalovili.

pravočasno vse rešili. Električna centrala je ostala nepokvarjena. Toda drogovci so na tleh. Deloma jih je odnesla voda in bo minulo mesec ali še več, da bomo zopet imeli luč. V srednji vasi in v Doblju je več usadov, njive in travniki so uničeni. Podirio in odneslo je več kozoletcev-dvojnikov. Pri Čudetu za hlevom se je udri hrib. Za več tisoč metrov materiala je na cesti.

Škoda je samo v Poljanski fari ogromna. Dolžnost države je, da prisloži na pomoč in to hitro. Jesen je tudi in blizajo se deževni dnevi. Kdaj bodo ubogi ljudje vsaj za silo popravili svoja bivališča, uredili ceste in pota?

Društvena naznanila in dopisi

PROTEST

Članice društva Marija Pomagaj, št. 78, K. S. K. Jednote, Chicago, Ill., so na svoji redni društveni seji dne 17. oktobra, 1926 razpravljale o zadnji Jednotni konvenciji, ter so sklenile sledeče:

1. Najodločneje protestiramo proti temu, da je na 8,000 ženskih članic konvencija prisodila samo eno glavno odborico, medtem, ko ima 10,000 moških članov 21 glavnih odborikov pri K. S. K. Jednoti. To ni pravično, še manj pa gentlemano, posebno če pomislimo, da so nam nekateri glavni odboriki pred konvencijo obljubljali, da se bo vpoštevala marljivost ženskih društev, da bomo dobili vsaj tri članice v glavni odbor.

Tudi drugi razni predlogi v korist ženskim društvom so bili odglavosani. Ako se bo take vpoštevalo naše upravičene zahteve, tedaj naj nikar ne bo kakšnega razočaranja, ako bomo ženske storile isti korak, kot so ga naredile članice drugorodnih Jednot, namreč da so se odcepile od skupnih Jednot in ustanovile svoje lastne ženske Jednote.

2. Kot članice katoliške Jednote protestiramo, da bi bilo še kdaj katerokoli društvo na konvenciji zastopano, katero ni poročalo duhovnemu vodju, da je dotično društvo opravilo svojo velikonočno dolžnost. Isto naj velja tudi za posamezne delegate, oziroma delegatke.

Jednotin duhovni vodja naj razpošlje vsako leto spovedne listke na vsa društva K. S. K. Jednote z navodilom, kako se mora društvo ravnati. Sploh pa naj ima duhovni vodja K. S. K. Jednote polno moč v verskih zadevah. To točko smo pred konvencijo priporočile glavnemu odboru, toda gospodarski odbor jo je zavrgel.

3. Zahtevamo, da glavni odbor K. S. K. Jednote takoj po novem letu da na splošno glasovanje te dve točki. Članice našega društva (prvega ženskega društva pri K. S. K. Jednoti), se prepričane, da je članstvo naše slavne K. S. K. Jednote toliko zavedno, da zmagamo na celi črti. Ne gre se nam za osebnosti, zahtevamo pa svoje pravice in ženska društva morajo dobiti več zastopstva v glavnem odboru K. S. K. Jednote. Prepričane smo tudi, da je med našim članstvom še toliko katoliške zavednosti, da hoče Jednoto tudi ohraniti katoliško, kar pa je mogoče edino potom spolnovanja velikonočne dolžnosti. Velike važnosti je to posebno za našo mladino. Ni čuda, da so pri volitvi duhovnega vodja po vrsti odklanjali nominacijo, ko se naše izkušene in zaslužene gg. duhovnike ni vpoštevalo.

Ta protest je bil na zgorej imenovani seji prečitán, debatiran in enoglasno sprejet.

Chicago, Ill., 17. oktobra, 1926.
Mary Kohal, predsednica,
Julia Gottlieb, tajnica,
Marija Gregorich, blagaj.
(Pečat društva)

DOSTAVEK IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA

Prav nič se ne čudim, ako prihajajo pritožbe in protesti od strani ženskih društev radi nepravilnosti pri volitvah uradnikov in uradnic v glavni urad na minuli 16. konvenciji.

Nekaj bo treba ukreniti, da popravimo in nadomestimo, kar je pomanjkljivega, kajti mi hočemo še napredovati naprej.

Zastopniki konvencije se bodo spomnili za kar sem jaz še pred konvencijo in ob konvenciji

ji tako prosil, da bi se pomnožilo število glavnih uradnikov. Vedel sem, da jih potrebujemo in osobito že žensko zastopništvo v glavnem odboru Jednote. Namesto dodatki, je konvencija celo odvzela eno podpredsednico, ne da bi pomislili, kaj je bilo po ženskah doseženo v preteklosti. Nikar ni bilo prav, da se je pri volitvah prezrlo ono, kar je bilo Jednoti najboljše podlaga. To tudi mene boli, ker gledam, kako bo šlo z delom naše podjetje naprej brez sporazuma vseh. Ženske morajo dobiti večje zastopstvo v Jednoti. Da imamo izmed vsega glavnega odbora samo eno žensko uradnico, to ne zadostuje; mi moramo gledati, da se to nadomesti in popravi. Mogoče bo kdo rekel: "Saj je bilo tako tudi pretečena (tekoča) tri leta!" Dobro. To je bil samo poskus, in ker je ta poskus nam dobro izpadel, moramo to vpoštevati in dati ženskam priznanje, in sedaj moramo imeti najmanj tri glavne uradnice; to ne radi tega, da se gre za čast ženskam, pač pa zato, da bo naša Jednota napredovala. Deliti se ne moremo, in tega potreba ni. Dajmo biti pravični in priznajmo zastopstvo glavnega odbora ženskam, kar jim po pravici gre.

Kako pa urediti in popraviti kar je pomanjkljivega? Z inicijativo to leto ne moremo ničesar odločiti. Odbor sam tudi nima nobene take oblasti preminjati, oziroma zvišati število članov glavnih uradnikov. Kaj naj storimo? Dvoje je lahko vpoštevati. Eno je to, da ženska ali druga društva takoj po Novem letu v smislu pravil zaprosijo za inicijativni predlog, da se pomnoži število glavnih uradnikov in uradnic, ali pa da naj se čaka do časa kakke spremembe izpraznjenega mesta kakkega glavnega uradnika, kar se v mnogih slučajih dogodi. Društva naj bi apelirala na glavni odbor, da se mora vsako morebitno izpraznjeno mesto v glavnem odboru nadomestiti z žensko uradnico, dokler število stih ne doseže tri uradnice. Na ta način bi bilo lažje in z manjšimi načini priti do sporazuma, in število uradnikov bi ostalo kakor je konvencija določila. Spremembe v glavnem uradu so se vedno dogajale, in nedvomno se bodo tudi v bodočnosti. Glavni odbor naj bi imel tudi pravico prestaviti kakkega glavnega uradnika po zmožnosti na drugo mesto k delu, katero je zmožen opravljati; s tem bi se lahko nadomestilo ženske v glavni odbor.

To sem podal kot v zagovor, da so ženske opravile napram oporekati, ker so premalo zastopane od svoje strani, čeravno vsi skrbimo za dobrobit ženskih kot moških članov Jednote.

Kar se pa tiče vprašanja verskega stališča (listkov), je pa najboljše, da se prepusti to duhovnemu vodji; naj on to uredi z drugimi duhovniki, kakor jim je najbolj všeč. Kar pa spada pod konvencijo, kdo da je lahko delegat, bo pa šele prišlo pozneje na debate, kadar se bomo, ako doživimo, pripravljali na 17. konvencijo v Waukeganu. Moramo biti dosledni in vsako stvar ob svojem času vpoštevati ter isto prinašati na odločevanje; dasiravno so bile pripombe opravile tudi za sedaj, se vendar ne more istih sedaj vpoštevati.

Upam, da sem primerno pripomnil na zgorajšnji protest; primernejše ime pa bi bilo: "Pritožba" ali "Zahteva."

Ostajam s sobratimi pozdravi.
A. Grdina, glav. predsednik.
Chicago, Ill., 28. oktobra. — Kot tajnica društva Marije Pomagaj, št. 78 pazno zasledujem vsako številko našega "Glasiila." Danes, sem dobila v roki "Glasiilo" št. 43, v katerem čitam med drugim tudi dopis do brata Martin Shukle, petega nadzornika K. S. K. Jednote. V tem dopisu on zvrča vse krivdo na delegatinje same; češ, da ko bi bile bolj složne, bi dobile več zastopstva v glavnem odboru. "Toda kdo je pa povzročil spor? Ali ne ravne "Centralizacijski blok?" Dokler ni prišlo na vrsto vprašanje splošne centralizacije, katero brat Shukle tako goreče zagovarja, bile smo vse ženske delegatinje kot prave sestre. Kakor hitro pa je prišlo to na vrsto, so pa "Centralisti" hoteli: "Konzervativce" uničiti. Govorilo se je o tajnih sklepkih Centralistov, kar se pa pri nas ni vršilo.

Sobrat Martin Shukle v tem dopisu vpraša, kaj bi me ženske na konvenciji naredile, ko bi bilo nas 142, a moških pa 42? To vprašanje je postavljeno na sestro Kocman, a odgovorila bom pa jaz. Najprvo vprašam: Kdo pa je kriv, da je pri nas 8,000 članic imelo samo 42 delegatinj, a 10,000 moških pa 142? Ali ne tisti moški, ki nagovarjajo ženske v moška društva z obljubo, da bodo imele iste pravice kot moški; a na konvenciji pa niti ne dovolijo, da bi se taka društva menovala moško-žensko društvo; kaj še le, da bi same sebe zastopale! Upam, da se bodo tudi dotične članice, ki so v moških društvih zdramile in zahtevale svoje pravice. Takrat bo pa število delegatov in delegatij enako. Toda nikar se ne bojte, da bomo me takrat zahtevale zase 21 odborikov, medtem, ko bi vam pustile samo enega odborika.

V tem dopisu se nekako v zamahajočem tonu glasi: "Ladies first," češ, ženske so se prve začele pritoževati. Well, imamo vzrok. Ali ga imate vi moški? Ali nismo me ženske pomagale izvoliti 21 moških odborikov, medtem, ko ste moški izvolili samo eno odborico? O "Ladies first" bi se pri naši Jednoti lahko veliko pisalo, toda danes naj zastoduje samo eno vprašanje, in sicer: Kdo se je na zadnji konvenciji bolj redno udeleževal sej, moški ali ženske?

Toliko za danes. Pa brez zamere.

Julia Gottlieb, tajnica in delegatinja minule 16. konvencije.

Joliet, Ill. — V 43. številki "Glasiila K. S. K. Jednote" se je dopisnik iz Eveletha, Minn., ob moje ime spodtaknil. Ker sem pa jaz jako neobčutljiv, zato me ni to tudi nič dirnilo, tako da nisem ničesar prav nič občutil. Dopisnik preveč zanesljivo vstraja pri svoji trditvi, ker pravi z vso gotovostjo: da prihodnja konvencija bo zmagala s centralizacijo. Jaz njegove trditve ne podpiram; rečem samo to bolj v dvomljivem tonu: Mogoče da? Mogoče ne? Zato, ker prerokovanje bodočnosti štiriletne dobe je nezaupno in spada v negotovost.

Ne mislim pa jaz tega, da bi komu s tem korajžjo jemal; jaz sem le te misli, da sedaj je še prezgodaj tako daleč v bodočnost gledati, ker v tem času se lahko še marsikaj spremeni, o čem se še nikomur niti ne savi, tako da sedaj se še o tem nič gotovega govoriti ne more. Spominjam se pregovora, ki pravi: Nikoli naj nihče ne hvali dneva pred večerom in: Nikoli naj se nihče srečnega ne šteje pred smrtjo.

In to sta dva neovrgljiva pregovora. Pa brez zamere!

Joseph Panian.

Joliet, Ill. — Kot je bivši delegat Rev. Moder poslal svoj dopis v "Glasiilo," v katerem je ostro kritiziral večino 16. konvencije in nazival one delegate in delegatinje in glavne odborike, ki smo glasovali za ohranitev slavnega starega imena naše organizacije in da ostane tudi vnaprdej prostovoljna centralizacija, z raznimi neprevet laskavimi priimki in dovtipi ter klical "centraliste" in druge "v boj," mi je naše društvo, kot svojemu bivšemu delegatu na svoji minuli redni seji naložilo dati mu primerno pojasnilo in odgovor. Mislim sem stvar opustiti, a ker se je za njim oglašilo tudi nekoliko drugih dopisnikov, ki merijo v isto smer, sem odločil izvršiti nalogo svojega društva.

Rev. Moder trdi, da smo v U. S. A. Zakaj se on in njegovi pristaši kot gentlemani ne vklonijo večini kot dobri ameriški državljani?

Ako je ime "Kranjska" komu zoperno, si prav lahko odgovorim. Mi pa to ime čislamo in nam za to nihče ničesar ne more.

Tudi vsako zgražanje nad društvu, ki so svojim delegatom in delegatinjam naročila, kako glasovati, je nesmiselno, ker delegatinje in delegatinje so zastopniki svojih društev, a ne zastopniki in zastopnice samih sebe.

Naše društvo je za centralizacijo kot je sedanja, ker je neprisiljena. Kakor se vsakdo zavaruje lahko za \$250 ali več do \$2,000, in nikogar se ne sili, da se naj zavaruje za več ali manj, ravno tako naj bo glede centralizacije. Katera društva hočejo biti v nji, naj bodo, katera pa ne, naj pa bodo izven iste. Le škoda, ker ni bila iste uvedena že pred 20. leti.

Čudno pa se nam zdi to, ker so se na konvenciji najbolj borili za prisiljeno centralizacijo člani ravno onih društev, katera so po konvenciji že iz centralizacije izstopila, ali se pa prijavljajo za izstop.

Sobratu Shukletu, ki piše: "... kaj bi bile delegatinje storile z možmi delegati, ko bi bilo vaše število 142, a naše 42?" naj pojasni to njegovo vprašanje, kaj bi bila delegatinja.

Končno naj še to omenim, da so imeli na konvenciji glavno besedo ravno oni, ki so bili za novo ime in prisiljeno centralizacijo. To pa iz razloga, ker je bil skoro ves glavni odbor na njihovi strani. Zakaj potem toliko "zvonenja po toč" in klicanja "na boj"?

Ali bi ne bilo boljše, če bi se pripravljali na delo za večjo in boljše K. S. K. Jednoto? Zapišite si vam je treba, da po takih potih ne boste prišli do zmag. Treba vam bo kreniti drugo in boljše smer, ako hočete pridobiti naša društva za novo ime in splošno centralizacijo. S silo ne bo šlo!

Z bratskim pozdravom,
Josip Klepec,
bivši delegat društva št. 3.

POJASNILO

Članom in članicam društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill.

Ker me nekateri člani povprašujejo zakaj sem pustil urad kot predsednik našega društva sv. Jožefa, drugi zopet zakaj me je glavni predsednik odstavil, kaj sem napravil in ker pa nočem več odgovarjati, bom pojasnil vsem tistim, ki še ne vedo moje afere z nekaterimi glavnimi uradniki.

1. Zatočen sem bil po bratu Jožefu Zalarju, bivšemu članu našega društva, da kršim pravila, da ne sprejemam članice in članice na seji.

2. Da kot predsednik nisem branil na sejah glavne uradnike, ko so jih člani napadali na seji.

3. Da sem povzročitelj javnega shoda Jolietških društev, spadajočih h K. S. K. Jednoti. To so tisti prestopki, zaradi katerih sem bil odstavljen iz urada, da ne morem biti predsednik za leto 1926.

4. Odgovor na prvo obtožbo glede sprejemanja članov in članic na seji: Glavni predsednik Grdina je razpisal meseca januarja, 1926, sto dolarjev nagrade za pridobivanje novih članov in članic, in teh sto dolarjev se naj razdeli na štiri dele, prva nagrada je bila zlata ura itd. Ker sem se pa te zlate ure tudi jaz polakomnil, in sem šel precej na delo, in sem dobil do meseca junija t. l. 78 članov in članic; seveda, ženske je bilo težko spraviti skupaj na sejo, in jih ni bilo mogoče spraviti v društvo, ene so hotele rajši iti v insurance, kakor da bi šle na sejo. Seveda ker prejšnji predsedniki niso sprejemali članice na sejah jih tudi jaz nisem. Sega je pazil, da so zdrave in mlade, pa jih je kar spravil v društvo, in tako so tudi druga društva delala, pa ni bilo nič zato, samo na Segu-ta se je precej dolgo pazi in mu nastavlja zanke, da bi se ga vjelo, pa se ga ne bo, se ni treba bati.

Da nisem glavnih uradnikov branil na seji, sem pa mogel biti zopet spoznan po krivem, zato ker je bil član John Tezak pozvan za pričo, da je bil na dotični seji navzoč, ko so se glavni uradniki napadali, in sem dokazal pri porotnem odboru, da ta član tisti čas ni bil na seji navzoč; pa zopet ni nič pomagalo, samo po Segu-tu! Pozvane so bile še druge priče, sobrat John Plut in Anton Fritz; zopet sem jim tam dokazal, da te priče govorijo neresnično in priča je dokazala, da so te priče krive, pa to ni nič pomagalo, samo po Segu-tu!

Kar se tiče tistega shoda, katera sem bil jaz povzročil, sem pred glavnim porotnim odborom vse dokazal in imena prebral, kako se je shod sklical, in to ni nič pomagalo, samo po Segu-tu, ker je "toliko" zakrivil!

Sega je dobil nagrado za pridobitev 78 novih članov in članic, katere je pripeljal k društvu sv. Jožefa in naši Jednoti, in vsi so dobri in čvrsti, zato sem pa dobil nagrado, da sem odstavljen za leto 1926 od predsedništva društva sv. Jožefa. Hvala lepa za vse! To sem zato napisal, da ne bi nekateri člani sumili, kaj sem zakrivil, ker nisem več predsednik društva sv. Jožefa.

Pozdrav vsemu članstvu K. S. K. Jednote, posebno pa članstvu društva sv. Jožefa, št. 2 K. S. K. Jednote.

Jacob Segu.

VABILO NA SEJO Društvo sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill.

Vsem cenjenim članom in članicam našega društva tem potom uljudno naznanjam, da se bo prihodnja redna seja vršila v soboto dne 6. novembra t. l. Začetek točno ob pol osmi uri zvečer v navadnih prostorih. Ker bo na tej seji več jako važnih točk na dnevnem redu, zato ste vsi člani in članice proseni, da se iste polnoštevilno udeležite.

Za mesec november je razpisán poseben assesment 50 centov za poškodninski sklad, kar blagovolite vpoštevati.

Z bratskim pozdravom,
Louis Železnikar, tajnik.

Naznanilo.

Vsi člani društva Vitezi sv. Jurija, št. 3, Joliet, Ill., ste proseni, da se v polnem številu udeležite prihodnje mesečne seje dne 14. novembra t. l., da se pogovorimo o nameravani veselici povodom 35-letnice našega društva.

Društvo Vitezi sv. Jurija je bilo ustanovljeno dne 8. novembra, 1891, in hvala Bogu, še danes imamo enajst sobratov živih, ki so bili ustanovniki našega društva. Cenjeni mi sobratje! Lahko ste ponosni na svoje društvo in te svoje članice,

ki so že pred 35 leti orali celino našega društva in K. S. K. Jednote. Zatorej apeliram na vas, da pridete vsi na prihodnjo sejo. V trajen spomin na 35-letnico obstanka našega društva, dovedite s seboj 35 novih članov!

Člani, ki niste bili na zadnji seji, in niste slišali poročila nadzornikov, tukaj vam naznanjam, da naše društvo obstoji tudi v finančnem oziru dobro. Zadnje tri mesece smo napredovali za \$116.12, in dne 30. septembra t. l. smo imeli v blagajni \$2,098.95.

S sobratskim pozdravom,
Peter Musich, tajnik.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 64, Etna, Pa.

S tem naznanjam vsem članom našega društva, da če bo dne 7. novembra t. l. lepo vreme, se ne bo vršila družbena seja, to pa radi tega, ker bo te nedelje popoldne procesija na pokopališče v Sharpsburg, Pa., in tja gremo vsi člani našega društva, če bo lepo vreme.

Dalje poročam, da bom ta dan pobiral mesečni assesment samo dopoldne od 10. do 12. ure v klubovi dvorani na 28 Bridge St., Etna, Pa. in od 1. do 3. popoldne pa v Hrvaškem Domu na 110 Bridge St.

S pozdravom,
John Skoff, tajnik.

VABILO NA VESELICO katero priredi društvo Marije Pomagaj, št. 164, K. S. K. J., Eveleth, Minn.

dne 14. novembra ob pol osmih zvečer v Oreskovičevi dvorani. Vsi člani in članice raznih društev, kakor tudi naši prijatelji in prijateljice ste uljudno vabljani na to veselico, kjer boste izvrstno postreženi. Vstopnina za moške 50 centov, ženske so vstopnine proste.

Osobito apeliram na članice našega društva, da naj vsaka proda vsaj eno ali dve vstopnici (tako je bil sklep društva na seji), ker vsaka članica ima gotovo kaj prijateljev in znancev. Ne smemo biti brezbržne; treba nam je odločne volje, spozumnosti in sloge, da nam bo društveni napredek zagotovljen. Vstopnice dobite že sedaj pri sestroh Mary Perušek, Mary Ulasie ter pri predsednici društva sestri Luciji Kaphs.

H koncu kličemo vsem skupaj: Na veselo svidenje dne 14. novembra. Prav uljudno vas še enkrat vabi Odbor.

Iz urada društva sv. Martina, št. 178, Chicago, Ill.

Na seji meseca oktobra so člani sklenili, da bi se priredilo že drugo veselico tekom obstanka našega društva. Ta veselica se bo vršila prvo nedeljo po Veliki noči (vuzmi), oziroma na Belo nedeljo prihodnjega leta. Že danes prosim vse naše članice v imenu odbora, da naj agitirajo za to prireditve; tako tudi že danes uljudno vabimo in prosimo vsa cenjena slovenska čehiška društva, da nas ta dan obiščejo. Veselica se bo vršila v gornji dvorani šole sv. Štefana na Lincoln in 22. cesti. Mislim, da je ta prostor vsem Slovencem dobro znan. Prepričan sem, da se bo na tej veselici gotovo vsem dopadlo, ker bomo imeli za vse najboljše pripravljeno. Najeli bomo po celi okolici dobroproznano godbo Mr. Fojasa in Mr. Račiča. Pričakuje torej velike udeležbe. Zapišite si dobro, Belo nedeljo!

Društvo je tudi sklenilo, da član, ki se ne bo udeležil te naše veselice, bo moral vseeno plačati za tikit 50 centov; oni, ki pridejo, ne bodo plačali tiketa. Čisti prebitek te veselice bo namenjen za društveno blagajno in tekoče stroške društva.

K sklepu še prosim vse naše članice, da bi se bolj marljivo in točno udeleževali mesečnih sej in redno plačevali assesmente; nekateri predolgo odlašajo, kar je dosti sitnosti za društvene tajnike.

S sobratskimi pozdravi do vsega članstva našega društva in K. S. K. Jednote.
John Turner, tajnik.

VABILO NA VESELICO V MILWAUKEE, WIS.

Dne 7. novembra se bo vršila veselica organiziranih ali skupnih društev K. S. K. Jednote iz Milwaukee-West Allis v Harmonie dvorani. Vstopnice se dobe pri društvenih tajnikih in veljajo v predprodaji 35 centov, pri vratih pa 50 centov. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vabite se torej vsi člani in članice naših društev, da se udeležite te prireditve in tako, lahko rečemo, storite svojo dolžnost, ki smo jo prevzeli vsi, ko smo ustanovili našo organizacijo in se oprijeli tega skupnega dela. Torej delo smo začeli in nihče ne more reči, da bo brez uspeha. Lahko trdimo, da pri sedanjih razmerah smo dosegli že prav dovoljen uspeh, ki je samo možen potom nesebičnega delovanja. Zato prav gotovo tudi sedaj ne boste popustili in boste podpirali to idejo, in namen, ki vam je znan.

Ne smemo biti brezbržni v tej stvari, treba nam je odločne volje; in zopet in zopet povdarjamo: treba je spozumno, stislo, da bo naš cilj zagotovljen.

In ako se komu ne zdi kaj prav, naj sporoči na naših sejah, tam je prilika za to, da se govori in vsakomur je treba biti hvaležnim, ki da kakšen dober nasvet ali pametno idejo.

Dalje, ker smo že toliko omenili, naj še to: zeleti je, da na prihodnjih volitvah posvečate tudi malo skrb temu, da izvolite dobre zastopnike in zastopnice in take, ki se zanimajo za to ter bodo pridno delovali. Najboljše bi bilo, da predsednik, tajnik in blagajnik od vsakega društva prevzamejo tudi zastopništvo, kar bi bilo v več ozirom koristno in pripravno. Katerim v resnici ni mogoče se seji udeleževati, jih ne siliti, ker zahtevati je, da se zastopniki redno in pravočasno udeležujejo sej. Kajti tudi tukaj mora biti red in videli boste, koliko več uspeha bo na sejah in koliko lažje bo delo.

Torej povodom te veselice pokazimo, da smo, da delamo v vsakem oziru. Pokazimo ravno na tej veselici z obilno udeležbo, kaj premorejo naša društva. Kaj ni to obenem lepa prilika, da se članstvo vseh štirih društev skupaj snide, da se kaj koristnega ali zabavnega pogovorite?

Proč z izgovori! Vsakdo naj sklene, da se bo veselice gotovo udeležil. Prepričani smo pa tudi, da boste zadovoljni s postrežbo bodisi z "lunchem" (prigrizkom) ali z dobro letošnjo Noetovo kapljico. Skrbeli bomo za kratek, pa zanimiv program, da bo tem več časa za zabavo in ples. Upamo tudi, da nam bodo naši milwaucki pevci "Danice" zapeli par pesmi. Svira bo znana in izborna Heimova godba.

Naj ne bo torej to naše vabilo zaman, valed česar kličemo h koncu vsem skupaj: Na veselo svidenje dne 7. novembra na naši veselici!

Za odbor združenih društev K. S. K. Jednote.
M. Žagar, tajnica.

NAZNANILO IN VABILO Gilbert, Minn. — Zopet podajam par vrstic v naše priljubljeno "Glasiilo" in naznanjam vsem sobratom in sestroh tudi iz bližnjih naselbin, da bomo priredili dne 14. novembra zvečer v Finski delavski dvorani krasno narodno igro v petih dejanjih "Svatha pri Andrejevih." Ta igra je nekaj posebnega in tako zanimiva, da se mora človek takoj spomniti na običaj, kako se ženijo v stari domovini; kako vozijo "balo," kako "gradijo" in kako si svatje "sajbezen" delijo.

Zatorej uljudno vabimo vse (Dalje na 3. strani)

SREBRNA POROKA V LORAINU, OHIO

Naša sosedna naselbina Lorain, O., ima večkrat kaj posebnega; tako se bodo dve dni vršile kar dve srebrni poroki po vrsti. O srebrni poroki družine Lerbacher, ki se vrši dne 6. novembra smo že v predzadnji številki "Glasila" poročali. Danes pa prihajamo z novico še o eni srebrni poroki, ki se bo vršila dan kasneje, to je v nedeljo, dne 7. novembra. To redko slavnost bosta obhajala tudi člana naše Jednote John in Mary Cerne, stanujoča na 1737 E. 37th St., Lorain, O., in sicer v krogu svoje ljubke družine, obstoječe iz štirih sinov in dveh hčera, katere vse vidite tukaj na sliki.

Cernetova št. abila poročena v cerkvi sv. Petra v Ljubljani dne 7. novembra, 1901. Brat Cerne je doma iz Sostrega, fara Sv. Lenart pri Ljubljani in je sedaj star 52 let. Njegova soproga, rojena Stupnik je doma nekje na Dolenjskem. V Lorainu živita že neprestano 24 let, kjer sta si vsled lepega krščanskega življenja zadobila splošen sloves in ugled; vsa družina spada k fari sv. Cirila in Metoda. Brat Cerne je bil mnogo let cerkveni odbornik. Vsi člani Cernetove družine spadajo k društvu sv. Cirila in Metoda, št. 101, K. S. K. Jednote pa tudi k društvu sv. Alojzija, št. 6, J. S. K. Jednote.

Otroci od leve na desno so (gornja vrsta): Johana, 16 let; rojena v Lorainu; Stephen, 15 let, rojen v Lorainu; Mihael, 23 let, rojen v starem kraju; John, 24 let, rojen v starem kraju; Mary, 19 let, rojena v Lorainu in v sredini je William, 9 let, rojen v Lorainu.

Bog živi oba slavljence še mnoga, mnoga leta in jima daj dovolj sreče in zlatih porok!

Brat Cerne nas je naprosil, da naj priobčimo sledeče njegovo vabilo na srebrno poroko: "Z velikim veseljem pričakujem z najuno čvrsto in zdravo družino najune 25-letnice, odkar sva poročena. Srebrna poroka se bo vršila dne 7. novembra t. l. z veliko peto sv. mašo v farni cerkvi sv. Cirila in Metoda. Vsi loraini in tudi clevelandski Slovenci ste ujudno vabljeni na to slavnost. Ako se je kateremu nemogoče udeležiti, udeležite se vsaj v mislih te naujne slavnosti.

"John in Mary-Cerne."

Nezajeljen obisk.

Mati: "Karelček, le dobro si umij obraz in roke; danes nas bo obiskala stara mati."

Karelček: "Kaj pa če ne pride, potem se mi ne bo treba umiti."

POLJUDNA KEMIJA

Spisala Fr. Pengov in dr. A. Ratajec

Dušik se zelo nerad spaja z drugimi prvimi. Le pri silno visokih temperaturah (do 3.000°) se spoji s kisikom in tvori z njim, kakor smo že omenili, pet različnih oksidov. Izmed njih sta prva dva plina, druga dva tekočina, zadnji pa je trdna, kristalna snov. Dušikov monoksid, ki se imenuje tudi omamni plin, je brez barve in duha ter sladkega okusa. Ker pri vdihavanju človeka prijetno upijani in omami, ga včasih rabijo namesto kloroforma pri lažjih operacijah. Kakor s kisikom se dušik spaja tudi z vodikom le v izrednih slučajih. Njuna kemična spojina se imenuje amonijak, ki je neprijetno in zelo ostro dišeč plin (na primer na straniščih). Nekoliko dušika je tudi v solitru ter mnogih živalskih in rastlinskih snoveh.

4. Ogljikova kislina.

Ne samo kisik in dušik, ampak tudi ogljikova kislina je važna sestavina zraka, četudi je vsebuje samo kake 0.03%. Njene molekule so sestavljene iz enega atoma ogljika in dveh atomov kisika. Ogljikova kislina ne gori in ne pospešuje gorenja kakor kisik. V tem oziru je torej podobna dušiku. Tudi v njej ugasnejo goreče snovi in se zaduše ljudje in živali. Razlikuje pa se od dušika v tem, da je težja nego zrak. En liter ogljikove kisline tehta namreč 1.967 gramov. Zato se da prelivati kakor voda iz ene posode v drugo, četudi tega ne vidimo.

Ako ogljikovo kislino ohladimo in močno stisnemo, se spremeni v tekočino, ki se da hraniti v steklenicam podobnih jeklenih posodah. Tekoča ogljikova kislina je brezbarvna, prozorna in zelo gibka tekočina, ki izredno hitro izhlapeva. Do 70° pod ničlo ohlajena tekočina zmrzne in se spremeni v sneg. Košček takega snega lahko položimo na roko, ne da bi čutil poseben mraz. Radi naglega izhlapevanja se namreč okrog njega tvori plinasta plast, ki ovira neposredno dotikanje snega in roke. Ako pa sneženi košček krepko stisnemo, začutimo pekočo bolečino, kakor bi se doteknili žarečega železa. Na roki nastane opekline. Ako strjeno ogljikovo kislino zmešamo z etrom, se njena temperatura zniža do 100° pod ničlo.

Ogljikove kisline je v naravi zelo veliko. Razvija se pri gorenju, pri prhnenju organskih snovi, pri gnitju in pri vrenju rastlinskih, sladkor vsebujočih sokov. Poleg tega jo neprestano izdihavajo ljudje in živali.

Zato se v zaprtih prostorih, kjer gore svetiljke in diha mnogo ljudi, v gledališčih, gostilnah itd., včasih nabere toliko ogljikove kisline, da človek skoraj ne more več dihati. Take prostore je treba večkrat in dobro zračiti. Isto velja za vsako človeško bivališče. Ponekod prihaja ogljikova kislina po razpokah tudi iz zemlje in se zbira po raznih jamah, na primer v "jasji jami" pri Napolju, Pymontu in drugod. V prostorih, kjer se zbira večje množine ogljikove kisline, mora biti človek skrajno previden, ker se sicer lahko zaduši. Ako ogljikova kislina, ki je v zem-

lji, pride v dotiko z vodo, se v njej raztopi in tvori tako zvane rudninske vrele ali slatine. Nekoliko ogljikove kisline pa vsebuje vsaka studenčnica. Sodavica je z ogljikovo kislino umetno nasičena studenčnica.

Kako pa to, da je v zraku vedno le nekako 0.03% ogljikove kisline, ko mu jo vendar zemlja neprestoma dovaja v tako velikanskih množinah? Zato, ker jo rastlinstvo neprestano vsrkava in razkrajja v ogljik in kisik. Ogljik rastline obdrže in porabijo zase, kisik pa izločujejo in ga vračajo zraku. Tako je neskončno modri Stvarnik zrak prilagodil potrebam vseh živih bitij, ljudi, živali in rastlin. Ljudje in živali z zrakom vdihavajo kisik in izdihavajo ogljikovo kislino, rastline pa vsrkavajo ogljikovo kislino in izločujejo kisik. Stevilo živalskih in rastlinskih organizmov na zemlji je tako izenačeno, da imajo rastline sicer vedno dovolj ogljikove kisline, da je pa v zraku vendar nikoli ni toliko, da bi bila ljudem in živalim nevarna.

5. Utekočinjen zrak.

Kakor ogljikova kislina se da tudi zrak spremeniti v tekočino, ako ga primerno ohladimo in stisnemo. Do 191° pod ničlo ohlajeni zrak se zgosti že pri navadnem zračnem pritisku v čisto, brezbarvno in gibko tekočino, ki pri navadni temperaturi zelo hitro izhlapeva. Zato ga hranijo v odprtih steklenicah, ki so tako napravljenе, da tekočino kolikor mogoče varujejo pred zunanjo toploto. V tekočem zraku šopek šmarnic tako odrdi, kakor bi bil iz najčistejšega porcelana. Posamezni cveti odlete, če se jih s prstom le dotaknemo. Ako ga udarimo s kladivom, se razdrobi kakor steklo. Žoga postane v tekočem zraku tako trda in krhka, da se zvenketaje razbije, ako pade na tla. Živo srebro v njem zmrzne tako, da je

trše kot železo. Kepa v petroleju namočenih in s tekočim zrakom zmešanih otrobov se razleti s silovitim pokom, ako s kladivom udarimo po njej. Radi udarca se namreč kepa hipoma segreje, tekoč zrak pa izhlapi in se razleti. Zato ga tehniki rabijo za razstreljivo.

TRETJE POGLAVJE

Voda.

1. Sestavini vode.

Za zrakom najvažnejša snov za nas je voda, ker tudi brez nje ne bi mogli živeti niti en dan. Voda je kemična spojina kisika in vodika. Njene molekule so sestavljene iz enega atoma kisika in dveh atomov vodika. Kakor kisik tako je tudi vodik plinasta prvina brez barve in duha. Razlikuje pa se od njega v tem, da je mnogo lažji in da silno rad gori. Ker je gorenje, spajanje gorljive snovi s kisikom, se pri gorenju vodika tvori kemična spojina obeh plinov, to je voda. Vodik gori s slabo svetlim, a zelo vročim plamenom. Ako zmešamo en del kisika in dva dela vodika, dobimo tako zvani pokalni plin, ki se vname s silno močnim pokom. Njegov plamen je tako vroč, da se v njem topé tudi najtrše kovine, na primer jeklo, nikel, platina itd. Da pri tem pokalni plin ne eksplodira, rabijo posebne gorilnike, v katerih se kisik in vodik mešata šele neposredno v plamenu. Samočistega je v naravi malo, zelo veliko pa ga je v kemičnih spojinah, zlasti v vodi in živalskih ter rastlinskih snoveh. Ker je med vsemi znanimi snovmi najlažji (en liter vodika tehta samo 0.089 gramov), ga rabijo za polnjenje zrakoplovov.

Gotovosti današnjega dneva ne odlašaj na jutri.

Ce že nočes kakega dobrega čina z veselim obrazom izvršiti, stori ga pa z žalostnim.

VARNO in TOČNO

POŠLJE VAŠ DENAR V STARO DOMOVINO NAŠA

SLOVENSKA BANKA
The North American Bank

SEDAJ je čas, da se spomnite svojcev preko morja in jim pošljete BOŽIČNO DARILLO.

Slovenska banka Vam nudi najboljšo postrežbo v tej zadevi.

Urad odprt vsak večer od 6. do 8. (razun ob sredah).

Nakazila sprejemamo tudi po pošti.

The North American Bank

6131 St. Clair Ave.

Collinwoodska podružnica:
15601 Waterloo Rd.

CLEVELAND, OHIO

cenjeno občinstvo iz Gilberta in okolice, kakor: iz Eveletha, Virginije, Chisholma, Biwabika in Aurore; sploh vse, kdor je pri volji se udeležiti. Nikomur ne bo žal, pač pa se bo vsakdo kesal, zakaj ni šel te starokrajske vohetci pogledat, kajti kaj takega se ne vrši tu pri nas vsak dan in tudi ne vsako leto. Te igre gotovo ni še nikdo videl in je tudi mogoče več ne bo. To je torej prva in zadnja prilika, da se nekaj posebnega vidi, kar bo ostalo vsakemu v spominu.

Vabimo tudi vse tiste, ki so rojeni tukaj v Ameriki, da vidijo, kako se vršijo občetne ceremonije v stari domovini; otroci so tudi vabljeni; pustite jih, da pridejo, da si bodo to priveditev dobro zapomnili. Pridite sploh vsi, stari in mladi; saj vohet vsak rad vidi in ga razveseli, da bi takoj zavriskal. Ta igra ima zelo bogata dejanja in prizore, pa tudi igralci so izvrstni. Naj omenim še to, da bo za nevesto članica našega društva Marije Pomagaj, št. 196; njenega imena pa to pot še ne povem; le pridite, da je boste osebno videli; o prav lučkana je, in tudi njen ženin je zavber fant. To vam bo imeniten parček na odru! In koliko bo pa še drugih stvari, katerih naši igralci nočejo povedati. Pojdimo torej pogledat svatbo pri Andrejevih, bomo videli kakšna bo! Let's go!

Članicam našega društva Marije Pomagaj tudi naznanjam, da je bilo na seji dne 10. oktobra sklenjeno, da vsaka, katera se ne udeleži te igre, bo plačala 50 centov v društveno blagajno. Vstopnina na igro znaša 50 centov za odrasle, za otroke do 14. leta pa 25 centov; začetek točno ob 7:30 zvečer.

Vse to priredi društvo Marije Pomagaj, št. 196 K. S. K. Jednote v Gilbert, Minn., dne 14. novembra v Finski delavski dvorani. Za drugo bo tudi z vsem preskrbljeno, da lačni, žejni in plesateljini ne bodo tarnali. Za preprodane vstopnice bo dobil vsak posebno številko, ki mu bo lahko donesla srečo na veselici, da bo dobil lep sladki dar v obliki "candy." Ta dar bo določen še pred igro. Kupite torej vstopnice že sedaj, da se boste morda lahko sladkali na igri.

Članicam našega društva se tudi uradno naznanja, da se bo pričela prihodnja naša mesečna seja točno ob 2. uri popoldne namesto ob treh; vzrok je ta, ker bo dosti drugega dela za isto popoldne.

Se enkrat prav uljudno vabimo vse skupaj na to zanimivo vohet in vam kličemo: Na svidenje!

S sosestrskim pozdravom dr. vseh,

Mary Yurcich, tajnica.

Iz South Chicago, Ill. — Kaj pa takega iz South Chicago? O, nič posebnih naselbinskih novic dragi čitatelj to pot, ker te vrstice so namenjene samo v zahvalo.

Ker se mi ni mogoče osebno zahvaliti, se hočem tu javnim putem za poslano mi krasno in dragoceno darilo, pisalno orodje (writing set), kot četrta nagrada, darovana po bratu Anton Grdinatu, glavnemu predsedniku K. S. K. Jednote za pridobivanje novih članic k društvu sv. Neže, št. 206 in h K. S. K. Jednoti sploh.

To darilo sem z veseljem sprejela ter ga hočem hraniti kakor dragocen spomin. Ker je že sama beseda darilo nekaj lepega in pomenljivega, je vsak član in članica lahko ponosen, ki je deležen kake nagrade od Jednote ali od glavnega Jednotinega uradnika.

V dokaz moje zahvale naj vam bo sobrat glavni predsednik moja obljuba in izjava, da bom še z večjim veseljem in vnemo tudi v bodoče marljivo agitirala ter pridobivala novo članstvo v oba oddelka naše

Jednote. Potrudila se bom, da bom enkrat imela čast se zahvaliti za prvo nagrado. Torej še enkrat, lepa hvala za poslano mi darilo!

Mrs. Agnes Mahovich.

Joliet, Ill. — Dr. Martin J. Ivec, dobroznani slovenski zdravnik se je vrnil te dni domov v Joliet, kjer zopet uraduje. Mudil se je tri tedne v Rochester, Minn., ter študiral na Mayo kirurški kliniki, ki je največja privatna kirurška klinika na svetu. Čez sedemdeset tisoč ljudi se hodi v Rochester zdraviti na leto iz cele Amerike in tudi iz inozemstva. V Rochester, Minn., se nahaja šest velikih bolnišnic; St. Mary's Hospital je največji, ter stane pet milijonov dolarjev. Tukaj operirajo slavni zdravniki; operacije pa vodita dva brata Dr. William in Dr. Karl Mayo. Tam se nahaja čez 50 zdravnikov specializiranih v kirurgiji, ki pomagajo operirati v raznih bolnišnicah in po raznih oddelkih, spadajočih pod Mayo kliniko. Vsak dan je najmanj 40 operacij. Rochester mesto šteje 12,000 prebivalcem, oddaljeno je od St. Paul, Minn., 90 milj in obkrajeno s samimi kmetijami.

S pozdravom,

Poročevalec.

Waukegan, Ill. — Razen uradnih poročil naših društvenih tajnikov se malokdaj kaj čita v "Glasilu" iz naše znane naselbine, in zato sem se namenil jaz napisati par vrstice.

Zdaj, ko so minili pikniki, so se pričele zopet razne društvene veselice in zabave. Dne 17. oktobra je imelo naše društvo Marije Pomagaj, št. 79 svojo veselico v korist nove šole in sicer s precej dobrim uspehom. Šola bo kmalu gotova in bo v resnici ponos waukeganski naselbini.

Dne 3. oktobra je obhajalo društvo Vitezi sv. Jurija 20-letnico svojega obstanka na zelo lep način. Dopolodne je bila slovesna sv. maša z leviti, katere je daroval naš č. g. Rev. Frank Ažbe, in potem smo pa z godbo na čelu odkorakali v Frank Svetotovo dvorano na banket. Kdor je že bil na kakem banketu v Waukeganu, ta ve, da znajo Waukegančani vse izvrstno pripraviti; tako je bilo tudi sedaj vse preskrbljeno za telesni in duševni užitek. Program je bil jako bogat; nastopili so razni govorniki, pevci, Ukalele dekle in godba, tako da smo se zares imenitno imeli; zvečer je bil pa ples in prosta zabava. V imenu odbora in društva Vitezi sv. Jurija se tem potom zahvalim č. g. župniku Rev. Frank Ažbetu za slovesno sv. mašo in za lep govor, ki ga je imel na banketu. Dalje hvala našim vrlim kuharicam in drugim, ki so pomagale v kuhinji, ker te so imele največ dela, da so nam pripravile tako izvrstno kosilo. Hvala dekletom, ki so nam stregle pri mizah, kakor tudi pevcem in Ukalele dekletom, ki so nas zabavali s svojimi nastopi. Hvala našim društvom, ki so se korporativno z zastavami udeležili naše slavnosti, kakor tudi možem, ki so tako lepo pritrkavali v zvoniku in sploh vsem, ki so pomagali, da se je vse tako lepo izvršilo. Društvo Vitezi sv. Jurija se vsem še enkrat srčno zahvaljuje.

Dne 6. novembra izda naše Stavbinsko in posojilno društvo zopet novo serijo delnic. Rojaki, zopet se vam nudi prilika postati član tega koristnega društva. Delnice so po \$100, plačljive v šestih letih in treh mesecih ali pa v 12 letih in se plačuje od prvih 25 centov od drugih pa 12½ centov tedensko od delnice. Lahko pa tudi vložite denar na 4½%, kjer je bolj varno naložen, kot na vsaki banki. Torej ne pozabite na oboto, dne 6. novembra!

S pozdravom,

Ignacij Grom.

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"

Izjaja vsak tork.

Lastnina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Združenih državah ameriških.	
Uredništvo in upravljalstvo:	CLEVELAND, OHIO.
6117 St. Clair Ave.	Telefon: Randolph 3912
Naročnina.	
Za štano, na leto	\$0.84
Za nečlan	\$1.60
Za inostranstvo	\$3.00
OFFICIAL ORGAN of the GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the UNITED STATES OF AMERICA	
Maintained by and in the interest of the Order. Issued every Tuesday	
OFFICE: 6117 St. Clair Ave.	CLEVELAND, OHIO.
Telephone: Randolph 3912.	

83

ZA ČLANICE K. S. K. JEDNOTE.

(Piše urednik "Glasila")

Čas in razmere so nanesle tako, da prihajam danes s posebnim uvodnikom, ki je namenjen vsemu ženskem članstvu naše Jednote. Po svoji skromni zmožnosti hočem povsem nevtralnno razložiti žensko vprašanje, oziroma problem sufragetk pri naši podporni organizaciji.

Nobena sosestra naj se ne čuti užaljeno, ker sem članice označil s sufragetkami; ta beseda je rabna tudi v slovenščini; izvira iz angleškega "suffer," dovoliti, prenašati; "suffrage," volilna pravica. V drugem smislu bi to besedo lahko prestavili na: žensko enakopravnost.

Pri K. S. K. Jednoti so bile članice od njene ustanovitve pa do osme konvencije leta 1904, torej celih deset let kot nekaj privesek, zavarovane le za pogrebne podpore. Se le na osmi konvenciji v Jolietu je bilo sklenjeno, da se ženske lahko zavarujejo za enake svote posmrtnine, kakor moški člani ter plačujejo tudi enake asemble; ta točka je stopila v veljavo s 1. januarjem, 1905. Od onega časa se je pričelo število članic pri naši Jednoti vidoma množiti. Ustanovilo se je prvo žensko društvo (Marije Pomagaj, št. 78 v Chicagu), kojemu je sledilo drugo (št. 80 v South Chicagu) itd. Danes imamo izmed 170 krajevnih društev že 49 ženskih, ki so štela dne 30. junija t. l. 4,844 članic v aktivnem in 2,671 v mladinskem oddelku, torej 7,515 vseh skupaj.

Ženske so bile pri naši Jednoti še nadaljnih 15 let bolj malo vpoštene kakor od početka. Vzrok je bil menda ta, ker jim moški niso hoteli priznati enakopravnosti, dasiravno so imele na podlagi pravil iste dolžnosti in iste pravice, kakor moški člani. Na več konvencijah se je bilo hud boj o tej točki, dokler niso ženske končno zmogle. Na osmi seji 14. konvencije v Jolietu, Ill., dne 18. avgusta, 1920 je bila takozvaljena ženska enakopravnost sprejeta. Na 15. konvenciji v Clevelandu smo imeli prvičkrat čast videti tudi naše delegatkinje v konvenciji dvorani. V znak priznanja so tedaj dobile članice tudi eno svoje zastopnico v glavnem uradu v osebi sestre Mrs. Marie Prislund iz Sheboygana, Wis. Na tedanji konvenciji je bilo navzo čim 38 delegatkinj, na zadnji v Pittsburghu, Pa., pa 42.

Razsoden in povsem nevtralen človek bi si bil mislil, da bodo dobile ženske za tako število delegatkinj vsaj dve ali tri glavne odbornice; toda sreča in ta čast jim ni bila mila, osobito v Pittsburghu. To je naše cenjene sestre hudo dirnilo, da so se pričele sedaj po konvenciji pritoževati; tudi jaz jim nič ne zamerim radi tega. Vprašanje nastane torej: kdo je kriv, da niso delegatkinje dosegle več uspeha? Dobro sem opazoval ves položaj tudi ženske delegacije na pittsburski konvenciji meseca avgusta letos. Že takoj prve dni sem videl, da ni bilo med delegatkinjami prave solidarnosti, oziroma prave navdušenosti; manjkalo jim je energične voditeljice in skupne korajže. Moški delegatje so se razdelili v tri posebne skupine, ki so postavile svoje kandidate za glavni urad; med delegatkinjami se pa to ni vršilo, kar bi bilo tudi umestno. Ako bi se bile delegatkinje že spočetka dobro organizirale na kakem posvetovanju, bi jih blok centralistov ne potegnil v svojo središino. Da, bolniška centralizacija in pa gori navedeni nedostaki so bili vzrok, da je bila samo ena delegatkinja izvoljena v glavni urad. To naj našim cenjenim sosestram služi kot šola za prihodnjo konvencijo.

Članice se povsem opravičeno oglašajo, da zaslužijo za 8,000 svojega članstva v glavnem uradu več mest. Res je to; najmanj tri glavne odbornice; toda sedaj, po toči zvoniti je prekasno. Sobrat glavni predsednik brat Grdina prinaša v današnji izdaji "Glasila" bolj obširno pojasnilo na protest društva št. 78. Dvomim pa, če bo iz te moke kaj kruha?

Označeno društvo (št. 78) zahveta, da naj se takoj po Novem letu razpiše splošno glasovanje, da bi se število glavnih uradnikov za nekaj pomnožilo. Pri tem je pa ono društvo pozabilo povedati za koliko in za katere urade? Po Novem letu bo znašalo skupno število glavnih uradnikov 22, oziroma za enega več kot dosedaj.

Marsikdo bi rad vedel, kak novi urad naj pri K. S. K. Jednoti še določimo. Morda bi se dalo število podpredsednikov za nekaj pomnožiti. Pri tem pa nastane dvom, ker je mnenje večine moških društev, da dva podpredsednika povsem zadostujeta; drugih posebnih glavnih uradnikov pa sploh ne rabimo in ne potrebujemo.

Škoda, da je točka glede imenovanja Jednotinih državnih zastopnikov propadla; tam je bila lepa prilika, da bi se bolj oziralo na zastopništvo žensk v glavnem uradu. Ta točka je bila na neki seji v celoti sprejeta kakor jo je zapisnikar prečital, toda vsled zahteve nekega glavnega uradnika smo morali to točko ertati iz zapisnika. Marsikaka delegatkinja mi je že po konvenciji omenila: Zal, da nismo onega zapisnika glede Jednotinih državnih zastopnikov še enkrat sprejeli.

Morda bo o tej točki glavni odbor na prihodnji januarski seji kaj razmotrival. Uredništvo "Glasila" je tudi mnenja, da zaslužijo naša ženska društva za toliko število članstva več za stopstva v glavnem uradu. Kakor se je "Glasilo" borilo za dosedanje ženske enakopravnosti, tako obljubljuje tudi danes svojo pomoč v zadevi povečanja števila glavnih uradnikov. Na eno stvar naj opomnim cenjena ženska društva: S preveč ostrimi in strogiimi protesti se ne bo dalo dosti doseči, pač pa mirnim in lepim potom, kajti že star pregovor nam veli, da lepa beseda najde lepo mesto.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE

Vsled številnih požodnihskih in operacijskih slučajev, ki jih je bilo treba plačati v teku druge polovice tekočega leta, je nastal v požodnihskem skladu primanjkljaj v znesku \$4,000. In ker se požodnihskimi in operacijski slučaji od dne do dne množijo, zato bo za mesec november, 1926 razpisal poseben asemblement 50 centov na vsakega člana in članico, da se primanjkljaj požodnihskega sklada pokrije.

To naj služi vsem tajnikom in tajnicam v naznanilo, da se bodo vedeli ravnati pri izdaji potnih listov.

Meseca novembra na novo pristopili člani in članice ne plačajo te posebne naklade.

JOSIP ZALAR, glavni tajnik.

IZ URADA GLAVNEGA PREDSEDNIKA GLAS IZ DETROITA

Prijetno novico se pošilja med slovenski ameriški živelj iz slovenske naselbine v Detroitu, kjer ima naša Jednota še mlado, pa zelo cvetoče društvo. Prejel sem od mož in župnika podpisano prošnjo za dovoljenje, ako bi se smel tamkašnji odbor obrniti s prošnjo na naša krajevna društva, oziroma na naše soproste in soprostre ter prijatelje po Ameriki.

Kako rad in v veseljem dovoljujem, da se smejo obračati v prošnji do kateregakoli člana naše Jednote z morebitno vizitko ali prošnjo do članstva. Zgodovina naše Jednote nam priča, da kjer so bila prej katoliška društva naše Jednote, tam se je po navadi začela in ustanovila tudi nova slovenska fara in cerkev; in kjer so pa bile že fare in cerkve, tam so se pa ustanovila tudi krajevna društva in priklopila k naši Jednoti. Torej cerkev (fara) in naša društva delujejo in morajo delati roka v roki; mi smo si dolžni pomagati; prošnja je le prošnja, in nič drugega; nikdo naj se radi tega ne preka. Kdor kaj z veseljem daruje, je dobro, kdor ne more ali ga ni volja, naj ničesar ne oporeka; učimo se od Amerikancev, ki nam dan za dnem pošiljajo pisma in prošnje; nikdo jim tega ne oporeka; kdor jim pomaga je dobro, kdor jih pušči v miru, je tudi dober. Ako pride prošnja na nas, jo lahko uslišimo ali pa zavrnemo (opustimo z namenom, da jo vzamemo v pretres prihodnjic ali ob boljši priliki).

Ako torej cenjena društva prejmejo kaj sličnega, naj vpoštevajo ta moja priporočila. Danes potrebuje eden, jutri pa drugi; bodimo si v resnici pravi bratje tudi v dejanju. V Detroitu, Mich., je velika in lepa bodočnost naše Jednote. Detroitčani! Le pogumno naprej za novo faro in katoliško podjetje! Mi smo z vami. A. Grdina, glav. predsednik.

Domača lekarna.

Vsaka družina drži doma nekoliko lekrov. V večini ameriških hiš, navadno v umivalni sobi se nahaja posebna vdolbina v zidu, ki naj služi kot shramba lekrov - takozvani kabinet za medicine. V nekaterih družinah bo človek našel predalec tega kabineta dobro založene z vsakovrstnimi domačimi laki, druge pa zmešnjavo starih neporabnih lekrov, praznih steklenič in raztresenih kroglic.

Zdravstveni komisar države New York daje jako primerno priporočilo, naj vsak takoj izvede inventar svoje domače lekarnice in odstrani vse nepotrebne leke in zdravniške pripravke, ki so se sčasoma nabrale. Popolnoma nepotrebno je odstraniti kak zaklad ostanke lekrov, ki so preostali po ozdravitvi bolnika. Lek, ki ga je zdravnik predpisal v eni bolezni, ni namenjen za drugo osebo, ki se ji nekaj kasneje zazdi, da ima isto bolezen.

Dr. Nicoli navaja nekoliko enostavnih lekrov in kirurški pripravki, ki bi se morale nahajati v vsaki domači lekarni. Pred vsem pa svari proti pilulam, napravljenih iz premogovega katrana (na primer aspirin), ki jih mnogi ljudje radi

sladki špirit solitra (sweet spirits of nitre) se rabi, da se zniža vročina ali mrzlica. Petnajst kapljic v nekaj vode vsake dve ali tri ure pomaga v to svrhu; med tem pa vedno pokličite zdravnika, ki je edini v stanu najti, kaj je razlog vročnice. Aromatični špirit amonijaka (aromatic spirits of ammonia) bi moral biti v vsaki domači lekarnici. Ko je treba trenotnega razdražila, pol žličice v pol kazorcu vode odpravljaja slabost, ali, ako gre za resno stvar, treba je pozvati zdravnika.

Tukaj omenjeni leki zadostujejo za vsako domačo shrambo lekrov. Z njimi ima človek na razpolago vse, kar potrebuje v sili. Seveda domači zdravnik, ki pozna vas in vašo družino, vam lahko priporoča kak dodatni lek za vašo domačo lekarnico.

Dvoje stvari pa je na mestu. Prvič, nikdar ne držite doma stekleničice ali škatljice lekrov, na kateri ni natančno napisano, čemu naj služi. Drugič, prečitajte dobro, kar je napisano na tiketu, predno vzamete lek iz predala, in to vsakokrat brez izjeme. Ako bi vsakdo tako ravnal, bi bilo mnogo manj ne zгод.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE.

Umrli so v Ljubljani: Matija Rogelj, strojarski pomočnik, 50 let. — Frane Lokar, državni uradnik v pokoju, 64 let. — Marko Šterbenec, trgovski potnik, 52 let. — Ivana Bayr, vdova posojilniškega ravatelja, 54 let. — Anton Okroglič, železničar, 4 let. — Marjeta Zupančič, mestna uboga, 76 let. — Josip Hvala, podpredsednik finančne kontrole v pokoju, 59 let. — Ivan Žerovnik, hlapec, 23 let. — Karel Pucl, rudar, 43 let. — Jakob Lotrič, mestni ubožec, 84 let. — Antonija Dobovšek, žena železniškega kurjača, 41 let. — Marija Sodje, posestnikova žena, 35 let. — Marija Zafran, kuharica, 71 let. — Anton Vakaj, viničar, 49 let. — Alojzija Kavčič, šivilja, 40 let. — Alojzij Baloh, vojni invalid, 31 let. — Ivan Majer, občinski ubožec, 66 let. — Dinka Rafolt, hči delavca, štiri leta.

Smrtna kosa. V Trsteniku je 5. oktobra umrl g. Luka Knific, učitelj v pokoju. Pokojnik je bil tiha, blaga duša vrščanskega mišljenja. Služboval je v Sorici, Besnici in nazadnje polet v Trstenjaku. Od leta 1910 je živel tu v pokoju. Vsem znanec bo ostal v blagem spominu.

Umrli je v Kranju gospa Marija Bedenk, posestnica in gostilničarka.

Smrtna kosa. Gosp. Antona Kajfeža v Kočevju je zadel hud udarec. V Opatiji, kamor je šel iskat zdravlja, je umrl njegov 20-letni sin g. Ivan. Truplo pokojnega je bilo prepeljano v Kočevje.

Umrli je v Železnikih nad Skofjo Loko po daljši težki bolezni v visoki starosti 80 let g. Anton Hafner, trgovec in veleposesnik ter dolgotrajni podnaselničnik ondote Hranilnice in posojilnice. Pokojnik je bil tast g. profesorja dr. V. Rožič, a ter obče spoštovan mož poštenjak.

Ženska zgorela. Iz Smlednice poročajo: Dne 5. oktobra je storila grozno smrt Marijana Stembil, zasebnica, sestra Marije Rozman, vdove in posestnice v Smledniku št. 3, pri kateri je stanovala in pomagala pri hišnem delu.

Usodnega dne je domača gospodinja zakurila pod kotlom, da se skuha krma svinjam. Predno sta odšli s hčerjo na skedenj k delu, je naročila Marjani, naj malo pogleda na ognjen.

Cez dobre pol ure, ko se gospodinja vrne v hišo, vidi dim, ki se valil iz veže. V kuhinji

nji pa je bil strašen prizor: Marijana je ležala za vratmi mrtva, njeno truplo vse sežgano, le čevlji so še goreli na opešenih nogah.

Domevna se, da uboga žena dolgo ni opazila, da se ji je vnela obleka; tudi rana na čelu znači, da je brčkone, ko se je zavedla, da gori, hitela proti večnemu pragu, a se je najbrže spodtaknila in padla, pri čemur je ali omedlela, ali pa se vsled strahu sploh ni mogla dvigniti več, ker je bila pač hipoma vsa v ognju.

Stekla mačka je ugriznila užitkarico Nežo Slodnjak na Vodah pri Sv. Lovrencu v Slovenskih Goricah. Ker je prišla prepozno v Pasteurjev zavod v Celju, je žena umrla v velikih bolečinah.

Ameriški poslanik na dopustu. Ameriški poslanik na našem dvoru, g. Prince, je odpotoval iz Belgrada v Budimpešto, kjer ostane deset dni. Od tam odputuje na dvamesečni dopust v Ameriko.

Fordova tovarna v Splitu. Iz Splita poročajo, da hoče znani ameriški industrijalec Ford namesto v Carigradu zgraditi svojo tovarno za montiranje avtomobilov v Splitu. Tovarna bo delala za celo južnovzhodno Evropo.

Zaradi par grozdov dve človeški žrtvi. Viničar v vinogradu tovarnarja Rabusa v Vrabčah pri Zagrebu, Mirko Hrlić je ustrelil nekega vojaka, ki je bil v vinogradu utrgal par grozdov. Kasneje se je izkazalo, da je Hrlić streljal še na drugega vojaka, ki so ga pozneje našli težko ranjenega nedaleč od mrtvega vojaka. Tudi ta vojak je naslednji dan v bolnišnici umrl, ne da bi se bil zavedel. Kolikor je dosedaj dognala preiskava, je Hrlić streljal na vojaka, ko sta sede v travi jedla natrgano grozdje. Hrlić trdi, da je ravnal v silobranu.

Tatvina dolarskih pisem. Te dni je došlo na pošto v Kamnik pismo iz Amerike na neko osebo v okolici. Nekdo pa je pismo odprl, izmaknil dolar, ki ga je dotična oseba poslala za sv. mašo po svoji materi. Pismo je dal nato v novo ovojnico in oddal na pošto v Kamniku, pa si tako potolažil vest.

Nova poplava v Žireh. V nedeljo 10. oktobra je zadel Žiri in okolico nova nesreča. V noči med soboto in nedeljo je celo moč lilo kot iz šaka. Že v jutranjih urah se je razlila voda po celi občini v ravnini in nadaljevala pustošenje zadnje poplave 27. septembra. Ob 10. dopoldne so bile zalite in deloma porušene ceste v Žireh in v Stari vasi, kjer je divjala Račevč z vso silo. Predrla je nasipe in glavna vodna masa se je razlila proti Stari vasi, kjer se nahaja pošta. Vsi nasipi in druge obrambne zgradbe skoraj popolnoma uničene.

Silna povodenj v Seiški dolini. Našo dolino je zopet zadel huda vremenska katastrofa, kakor pred tremi leti. V noči od 9. do 10. oktobra je po vsej dolini in po hribih okoli neprestano strahovito lilo. Silne množine vode so vsepovsod drle v dolino. Okrog polnoči je Sonra prestopila bregove v divjem navalu odnašala mostove, se razlila po poljih in travnikih, odnašala les po žagah in skladiščih, vdirla v hiše, mandrala vrtove itd. Od Zalega loga do konca našega trga je odnesla vse lesene mostove, ki so bili vsi močni in trdni, saj so bili postavljeni šele po zadnji povodnji; poleg teh pa še oba zidana mostova. Izginili so sledeči mostovi: pod Sušo, pri Zajčevcu, Daviški, Egrov ali Fužinski most na Jesenovcu, Markljev ali Petračev in Hafnerjev most istotam ter pred Železniki podplešeniški most; v Železnikih most poleg Dermotove usnarne in most na Trnju. Skupno je torej šlo deset mostov samo na tej kratki prog. Odnoslo je pa med dru-

gim tudi Lebnov most med Sevljami in Bukovico.

Na Zalem logu je voda odnesla Demšarju (vulgo Strojevca) veliko desk in hlodov. Enako se je godilo drugim lesnim trgovcem in žagarjem. V Železnikih je vdrla voda v hiše in kleti, v hleve in shrambe. Ljudje so v velikem strahu mrzlično spravljali pohištvo na varno. Orožniki so hodili po hišah in izganjali ljudi ven, da bi jih ne zajele razbesne vode. Po vseh hišah in vrtovih je voda naplavila razno šaro, podirala ploteve, odnašala drva itd. Usnarju Dermoli je pokvaril tudi elektrarno. Del trga na desnem bregu Sore je od te strani sedaj popolnoma odrezan. Danes bi se bila morala v podružnici sv. Frančiška, ki velja kot romarska cerkva, vršiti slovesna sv. maša, kar pa seveda ni bilo mogoče.

Po dolini do Bukovice se vidi po poljih in travnikih naplavljen les, blato in kamenje. Še bo dela, predno bo vse to očiščeno. In kdo bo zopet postavil mostove? Težko nas je zadel povodenj pred tremi tedni; komaj smo si opomogli od nje, že je udarila druga. V stiski kličemo: hitra in izdatna pomoč je nujno potrebna!

Neurje na Goriškem. V noči od 9. do 10. oktobra je nad Tolminksem vnovič utrgal oblak. Prebivalstvo se je pričelo bati nove katastrofe. Najhujši je bil nali v pasu med Podmelcem, Tolminom in Avčami. Vodovod v Tolminu se je pokvaril. Na več krajih so se tudi utrgali plazovi. V tovarni vlak, ki je odšel iz Gorice ob 9. uri, je blizu Avč zadel močen plaz in ga vrgel s tira. Lokomotiva je s štirimi vagoni padla v jarek. Ostali vagoni so ostali sicer na tiru, pa so se močno poškodovali. Človeških žrtvi ni bilo. Materijalna škoda znaša nad pol milijona.

Blizu Hude Južne je padla na tir velika skala, vsled tega je imel vlak veliko zamudo. Pri Podmelcu je plaz odnesel tračnice ter popolnoma razdejal progo na 200 metrov daljave. Potniki morajo to progo prehoditi peš do drugega vlaka. Brzovlak, ki bi imel priti v Gorico ob 9. uri zvečer, je prišel šele ob 2:30 zjutraj. Danes progo popravljajo. Prometa še ni bilo mogoče vzpostaviti.

Poslanci za poplavljenec. Naši poslanci so ponovno vložili v narodni skupščini zakonski predlog za pomoč poplavljenecem. Predlog se glasi:

1. Vlada se pooblašča, da kot prvo pomoč za poplavljenec v Sloveniji nakaže 10 milijonov dinarjev.

2. Vladi se naroča, da dovoli po povodnji oškodovanim občinam brezobrestna posojila iz državne detacije, ki je dovoljena za izvedbo zakona o kmetijskih kreditih, pa še do danes leži neizrabljena.

3. Ministru za javna dela se dovoljuje kredit 40 milijonov dinarjev za popravo vsled povodnji prizadetih cest in mostov. Ministrom za socialno politiko in kmetijstvo se kreditira pet milijonov dinarjev za nakup hrane in semenskega žita za prizadeto prebivalstvo.

4. Kmetijskemu ministru se naroča, da takoj vse pripravi za uravnava hudournikov in rek v prizadetem ozemlju. Finančnemu ministru se naroča, da za oškodovane takoj slistra izterjevanje davkov in izvrši vse po zakonu dovoljene predpise. Ta zakon stopi v veljavo, čim ga kralj podpiše in se objavi v "Službenih novinah." Predlagano, da se zakonu prizna nujnost.

Petinsedemdesetletnica. Dne 6. oktobra je obhajal slikar Simon Ogrin na Vrhniki, ki je poslikal dolgo vrsto slovenskih cerkva, 75-letnico rojstva. Umetnik se vedno dela. Na mnoga leta!

ANGELČEK

LITTLE ANGEL

GLASILO MLADINSKEGA ODDELKA K. S. K. JEDNOTE

Izhaja vsako prvo sredo v mesecu.

Naslov uredništva "Angelček": Rev. J. J. Oman, 3547 E. 9th St. Cleveland, Ohio.

OFFICIAL ORGAN of the JUVENILE DEPT. of K. S. K. J. (G. C. S. U.)

Issued every first Wednesday in the Month.

Editor's Address: Rev. J. J. Oman, 3547 E. 9th St. Cleveland, Ohio.

NOVO PRISTOPLI V MLADINSKI ODDELEK meseca septembra, 1926.

K društvu sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Ill., 16578 Bernice Papesh.

K društvu sv. Jožefa, št. 12, Forest City, Pa., 16579 Ivan Kovačič.

K društvu sv. Frančiška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., 16568 Bernice Kunich.

K društvu Marije Device, št. 33, Pittsburgh, Pa., 16569 Bertha Ivanosec.

K društvu Marije Sedem Zalog, št. 50, Pittsburgh, Pa., 16615 Anna M. Trempush. 16616 George J. Flajnik.

K društvu sv. Jožefa, št. 55, Crested Butte, Colo., 16580 Joseph Judnich, 16581 Louis Judnich, 16582 Rudy Judnich.

K društvu sv. Mihaela, št. 61, Youngstown, O., 16583 George Garasich.

K društvu sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis., 16584 Rudolph Alouf.

K društvu sv. Antona Padovanskega, št. 72, Ely, Minn., 16585 William Loushine, 16586 Frances Loushine.

K društvu Marije Cistega Spočetja, št. 80, South Chicago, Ill., 16587 Mildred Muselin, 16588 Mae Muselin.

K društvu sv. Srca Marije, št. 86, Rock Springs, Wyo., 16618 Albina Demshar.

K društvu sv. Cirila in Metoda, št. 101, Lorain, O., 16589 Frank Zgonc.

K društvu sv. Jožefa, št. 110, Barberton, O., 16590 Anna Kalčič, 16591 Frances Hiti, 16592 Frank A. Leksan, 16593 Vera Ule.

K društvu sv. Ane, št. 120, Forest City, Pa., 16594 Mary J. Rudolph.

K društvu sv. Ane, št. 123, Bridgeport, O., 16595 Robert Zani, 16596 Anna Zani.

K društvu Marije sv. Rožnega Venca, št. 131, Aurora, Minn., 16617 Charles Poderzaj.

K društvu sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., 16577 Emil Suster.

K društvu sv. Valentina, št. 145, Beaver Falls, Pa., 16597 Katarina Brozić, 16598 Mary J. Moravec.

K društvu Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O., 16578 Johanna Strumbel.

K društvu sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., 16599 Helena Jagaš, 16600 Dragica Jagaš, 16601 Helena Winkovich, 16602 Laura Winkovich, 16603 Alexander Winkovich, 16604 Steve Orechovich, 16605 George Rozich, 16606 Peter Mačičević.

K društvu Marije Pomagaj, št. 174, Willard, Wis., 16607 Anna Zupančič.

K društvu Marije Pomagaj, št. 176, Detroit, Mich., 16612 Albert Kowachek, 16613 John Kauchick, 16614 Jacob Kauchick.

K društvu sv. Neže, št. 206, South Chicago, Ill., 16608 Eleanor Vidovich, 16609 Bessie Jericek, 16610 Anna Jericek, 16611 Mildred Goich, 16576 Anton Sebahar, 16570 Josephine Bakše, 16571 Anton Bakše, 16572 Jennie Bakše, 16573 Pauline Sebahar, 16574 Helen Sebahar, 16575 Victor Sebahar.

MOJA MATI

Mihatov.

Cehi proslavljajo letos petin-sedemdesetletnico svojega plodovitega pisatelja Alojzija Fi-

raska. Med drugimi njegovimi spisi sem našel tudi pričujoči spomin na rajno pisateljevo mater, ki je tako ljubko pisan, da ga z užitkom prebira človek vsake starosti. Evo ti ga v slovenskem prevodu:

In zdaj o tebi, ljuba mamica! Ta nagovor mi je prišel sam od sebe, nehoti, kakor da bi bila moja mati še tu. Kakor da še živi, je vstala pred mojimi očmi, ljubezniva in dobra. In če bi poprašal po njej vse, ki so jo poznali, posebno sode, kristjane in judovsko družino, in če bi vsi o njej pripovedovali, bi se hvala o njej ne zmanjšala, celo narastla bi in svetle barve na podobici njene ljubke prikazni bi prav nič ne otemnele.

Se zdaj, ko počiva ona že dvajset let na domačem pokopališču, in prihajam jaz na počitnice, me v rojstnem kraju ta ali oni ustavi, da mi pripoveduje o moji materi: kako je bila dobra, kako je rada obdarila njega in njegovo družino, ali mu skrivaj kaj-vtaknila, kako je podpirala njegovo staro mater, tedaj ko je bil sam pri vojaki in ji ni mogel pomagati, delila pa je dobrote tako, da nihče tega ni opazil.

V takih in podobnih izjavah ni bilo nikakega dobrikanja — nikaka captatio benevolentiae; tisti, ki so mi to pripovedovali, niso hoteli od mene ničesar imeti, ne tedaj ne pozneje.

Nashe hiše ni zapustil noben berač praznih rok. Na božični večer, ko so drugod dobivali berači repo ali nekoliko graha, jim je moja mati napolnila vrečo s suhimi hrškami ali jabolk.

V hiši je mati prva vstajala in druge budila. In potem je bila zaposlena do poznega večera, vodila je gospodinstvo, pekarijo in gospodarstvo. Po dnevi skoro ni poznala počitka, zlasti ne ob času žetve, ko je bil oče na polju in je ona sama pripravljala koscem in žanjicam dojučnik, kosilo in večerjo in pospravljala po hiši in povrh še skrbela za trgovino. Pozneje je tožila nad stopnjicami, nad visokimi stariškimi stopnjicami, ki so ji povzročali veliko truda, ko je ponovno hitela iz sobe v pekarijo, v prodajalno in nazaj v stanovanjsko sobo, dokler jih ni dal oče obsekati in ponižati.

In njena skrb za otroke. Imela jih je osem; izmed teh jih je šest ostalo pri življenju. Hiše je redkokdaj zapustila, na zabavo ni hodila, razen enkrat v zim, pa še to ne vsako leto, ko je pohitela doli v mlin k domači predstavi, kjer je nastopala sestra Helena, pozneje pa jaz ali mlajša sestra Božena. Celo v cerkev ni mogla vselej.

Pri vseh teh opravkih pa je bila, posebno v mlajših letih, vedno vedrega duha; včasih je tudi kakšno zapela, zlasti če se je mogla za hip oddahnuti. Spominjam se, da je neko popoldne, ko sem bil — majhen še — sam žnjo v sobi in se je česala, zapela tisto ljubko:

"Ko lunica prijazno je sijala."

Od tedaj je nisem več slišal peti. Skrb za naš vsakdanji kruh so rastle in se množile, in ko je spoznala, da gre gospodarstvo rakovo pot, sta se pridružila srbem še strah in bojazen za hišo in dom. Tedaj je petje utihnilo in nastopil je jok. In potem je mati mnogokrat jokala.

Moja mati je rada čitala;

največ knjig je prebrala v letih, ko še ni bila poročena. V našem mestecu je seveda bilo tedaj še malo knjig, izposojevali so jih v neznatni šolski knjižnici, ki jo je bil ustanovil Regner Havlovický. Iz te knjižnice je dobila tudi Robinsona; in tako sem jaz najprej izvedel iz materinih ust o samotarju, ki me je pozneje tolikokrat zaposilil.

Ko se je mati poročila, ji ni ostalo veliko časa za knjige; pa če je le mogla, je brala, ali pa poslušala, če je kdo bral. Iz mojih spominov mi je najljubši trenutek, ko sem bil še dijak, neko nedeljo sva sedela v sobi pri mizi in sem jaz prebiral "Dogodke iz našega kraja." Ko sem ji čital povest o "Mateju Grobjanu," so nama večkrat solze porosile lica.

Tudi ko sem postal profesor, mi je mnogokrat pisala. Polagoma pa je začelo ugašati njeno dopisovanje in je slednjič popolnoma prenehalo. Oslepela je, kakor oče, nekoliko pred smrtjo.

V spremstvu sestre Božene sem jo poslal v Prago. Operacija je izvršil profesor Schoebl. O uspehih mi je poročal njegov pomočnik dr. Jan Deyl.

Mati je zopet videla, četudi ne tako jasno ko prej, pa videla je vendar svoj domači kraj, belo hišico s skodljami krito, s prizidom, z vrtičem; zopet je mogla pogledati v obraz svojemu možu, svojim otrokom, svojim vnukom.

Vendar ni ostala dolgo v naši sredi: Drugo leto po operaciji, leta 1887 je odšla v večnost po plačilo.

De Amicis:

Vernih duš dan.

Ta dan je posvečen spomenu mrtvih. Ali veš, Henrik, katerih rajnikih bi se morala na ta dan zlasti, vi mladina, najbolj spominjati? Tistih, ki so umrli za vas dečke, za vas otroke! Koliko jih je že pomrlo, in koliko jih umira neprestano! Ali si že kdaj pomislil, koliko očetov si skrajša življenje z delom, koliko mater gre v prerani grob, ker jih umore žrtve za vzgojo otrok? Ali veš, koliko mož je umrlo od prevelikih skrbi, ko so videli lastne otroke v bedi, in koliko materam je počilo srce zaradi izgube predražega delati? Spominjaj se danes vseh teh mrtvih, Henrik!

Spominjaj se učiteljev in učitelj, ki so pomrli mladi, ki so oboleli od naporov v šoli in se iz ljubezni do svojih učencev niso mogli ločiti od njih; pomislili na zdravnike, ki so umrli zaradi nalezljivih bolezni, ne da bi se jih bali, ko so otimali otrokom življenje, pomislili na vse tiste, ki so na razbitih ladjah, pri požarih, za lakote, v trenutkih največje nevarnosti, odstopili mladini zadnji košček kruha, zadnjo rešilno desko, zadnjo vrv, da jih rešijo iz plamena, in ki so izdihali v zadovoljni zavesti, da so oteli življenje mladi nedolžnosti!

Teh mrtvecev je, Henrik, brez števila; vsako pokopališče krije na stotine teh svetih bitij, ki bi, da se morejo le za hip dvigniti iz groba, zaklicali ime otroka, kateremu so žrtvovali veselje svoje mladosti, mir svoje starosti, ljubezni, znanje, življenje, dvajsetletne neveste, možje v cvetju svojega življenja, sivolasi starci, mladeniči, to so hrabri in nepoznani mučeniki detinstva — tako vzvišeni in plemeniti, da vsa zemlja

nima toliko cvetic, da bi jim mogla dostojno okrasiti gomile. Tako ste ljubljeni vi, otroci! Spominjaj se danes hvaležno teh mrličev in boljši boš in ljubeznivejši do vseh tistih, ki te ljubijo in se trudijo za te, dragi, srečni sinko, ki na dan vseh mrtvih še ne jočeš po nikomur.

Tvoja mati.

Samo košček kruha.

Mihatov.

Ko so prepeljali francoske vojne ujetnike, se je dogodil tudi sledeči zanimiv slučaj: Na poti proti kolodvoru je neki vojak onemogel. Prenesli so ga v bližnje župnišče. Zasilno zavezane rane so se odprle, nastopilo je krvavenje, ki mu je vzelo poslednje moči. Ko se je prebudil iz nezvesti in so mu povedali, da je v župnišču, je takoj prosil za svete zakramente.

Na videz se je udal v svojo usodo. V prvih urah svojega bivanja v župnišču je bil popolnoma miren, ko pa je nastopila noč, se ga je polotil velik nemir. Začel je tarnati kakor otrok. Izprva so mislili, da ga rane tako skele in da ga muči strah pred smrtjo. Kmalu pa so se prepričali, da je drug razlog, ki pa ga niso mogli uganiti. Nočno stražo je prevzela usmiljenka. Ura je že kazala polnoči, vojak je pa še vedno jokal.

"Ali želite, da vam prenovim obvezo?" ga vpraša usmiljenka. Bolnik odkima in položi roko prek oči, kakor otrok, ki se sramuje svojih solz. Sestra mu je stavila še več različnih vprašanj, ne da bi dobila zadovoljiv odgovor.

"Ali imate morebiti kako posebno željo?"

Vojak odmakne roko od oči in začuden gleda v usmiljenko. "Da, sestra, imam željo, vročo in neizpolnljivo."

"Ali bi je meni ne zaupali?" "Saj mi ne morete pomagati, sestra."

"Morebiti pa! Tu je toliko ljudi, ki bi vam gotovo radi pomagali."

Bolnik dolgo motri tolažnico in se obotavlja povedati, kaj mu teži srce.

"Le povejte mi, kaj vas neprestano tako muči. Morebiti me je božja previdnost samo zato k vam poslala, da vam za celim vašo najglobljo rano."

"Ni rana, sestra. Le ena misel me muči."

"Deljena bol je polovična bol. Ali bi mi ne razodeli te misli?"

"Ostrmeli boste, sestra, če vam povem željo: še enkrat bi rad videl svoje stariše, predno umrjem na tuji zemlji."

In jok ga iznova posili.

"Ali mislite, da je nemogoče, videti svoje stariše?" nadaljuje usmiljena tolažnica.

"Da, sestra. Moji stariši so revni in bi ne zmogli stroškov, da bi sem prišli."

"Kje pa stanujejo?"

"V Chateau du Loire, precej stran od Pariza."

"No, to še ni na koncu sveta. Poskrbeti hočem, da se vam bo želja izpolnila."

"Sestra, ljuba sestra! Če se to zgodi, potem bom najrečnejši človek na svetu."

"Dobro! Bodite mirni, ne hajte jokati in zaspite, če ne bom huda na vas."

Vojak je po otroško ubogal, tako mu je odleglo.

Ko je drugo jutro obiskal bolnika gospod župnik, mu je

sestra povedala srčno željo njegova varovanja.

"Ubogemu trpinu hočem pomagati," je rekel gospod župnik, ki je še isto uro vajakovim starišem odposlal pismo in priložil nekaj denarja.

Zvečer drugega dne je dospel v župnišče stariši mož v višnjem jopiču. Okrog vratu je imel rdeč robec, kakor ga nosijo francoski kmetje.

Gospod župnik ga je pričakoval na pragu. Tujec ga spoštljivo pozdravi.

"No, kje pa je mati?"

"Ostati je morala doma, gospod župnik, ker je hudo zbolela. Zdravnik meni, da se je pri delu pretegnila, jaz pa mislim, da jo je položila na bolniško posteljo žalost za sinom. Ko me je videla s klobukom v roki odhajati, je postala od bolečine skoro blazna. Zdi se mi, da je uganila, kam grem. Vi gospod župnik, to razumete... vi poznate človeška srca..."

Mož si je po teh besedah otrnil solzo, ki se mu je zalesketala v oči.

Nekoliko minut pozneje sta oba stopila v bolnikovo sobo. Ko je vojak zagledal svojega očeta, ni mogel od veselja izpregovoriti besede. Pa še predno je prišel stopil k postelji, je bolnik odgnil oedo in pokazal krvave preveze. Kmet se je zgrudil ob postelji in pritisnil ustnice na preveze.

"Mož ubogi sin!" več ni mogel reči.

Ko se je nekoliko umiril, sta se poljubila oče in sin.

"Kje si pa mater pustil, oče?" ga je nato sin potihoma vprašal. "Ali je res toliko dela doma? Nimaš morebiti pri sebi košček kruha, košček kruha, ki ga je mati spekla? Poglej v žep!"

Oče se je izvil objemu in preiskal žep.

Košček kruha iz materine roke je bila poslednja uteha umirajočemu sinu.

Trdosrčni deček.

Mihatov.

Živel je nekoč deček, ki se je odlikoval po mnogih krepostih. Pa imel je tudi veliko napako: bil je izredno ponosen. In ker so ga stariši in učitelji le božali in ljubovali, je sčasoma postal vedno bolj samoljuben; postal je prevzet, trmast in svojeglav. Na svoje tovariše je gledal kakor kralj, in če je ž njimi občeval, se je zgodilo to samo zato, da jim je pokazal, kako globoko so oni pod njim.

Kadar je bil na izprehodu, se ni držal shojenih potov, ampak je letal preko njiv, polja in travnikov in gazil in teptal travo, deteljo, žito in cvetlice. Z nekim groznim veseljem je pri tem trpinčil živali. Metuljem in hroščem je otrogal peruti in noge, in če je videl črva, ga je pohodil. Pri takem nečloveškem dejanju ga nekega dne zaloti častitljiv starček, svetlih resnih oči in srebrnobelih las. V desnici je držal grčavo palico.

Ko je dečka nagovoril, mu je ž njó zagrozil:

"Dečko, zakaj mučiš ljube živalce, zakaj gaziš travo in cvetlice? Ali ne veš, da je vse to spomladni blagoslov na širni božji zemlji in da se vse, kakor ti, veseli svojega življenja? Zato dai živalicam mir in mi več ne gazi cvetoče narave."

Ko je deček slišal te besede, se je razjezil:

"Kaj hočeš od mene, starec? dem fantov in troje deklet. Ko

Kaj tebi mar, če jaz ubijam čas z metulji in lazim po travnikih, ki niso tvoji? Jaz moram biti prost in zasmehujem tebe, starec!"

In nato je zopet nemoteno dirjal dalje. Zaslišal pa je v drugo grozilni glas:

"Le norčuj se iz blagoslova, ki te obdaja! Toda povem ti, da ne boš našel v življenju nobenega srca in za kazno boš nesrečno končal."

Ko je deček slišal te besede, je obstal in gledal za govornikom. Toda starec je izginil brez sledu. Dečku postaja nekako čudno pri srcu, kakor da leč sega oko, nikogar ne vidi, čuti se osamljenega, skoro ga je strah. Zato zbeži domov in pripoveduje starišem čudno dogodbó.

Stariši so postali pozorni in opozorili sinka, naj nekoliko pomisli na starčeve besede. Toda opomin je prišel prepozno, deček ni prav nič spremenil svojega življenja. Pač so mu večkrat prišle na misel starčeve besede in ga za hip vznemirile, pa postajal je še bolj diji. Napram tovarišem je bil brez srca in ko je slednjič zapustil šolo in moral sam skrbeti za svoj vsakdanji kruh, ni našel prijatelja, ki bi z njim delil skrb. Tudi starišem je napravljalo malo veselja, in ko so v visoki starosti umrli, je menil, da je moralo tako biti, in ni več mislil nanje.

Ker pa je bil predrzen in podjeten in je brezobzirno vse pogazil, kar mu je bilo na poti, se je povzpelo do znanega premoženja. Zdej je še bolj tlačil in odiral ljudi, ki so bili od njega odvisni. Zato so ga kmalu razpili za oderuha.

Nekoč pa je hudo zbolel. Ležal je nepremično v postelji in je zelo trpel. Okrog njega se je zbralo služabništvo, toda bilo je brez sočutja. Ko so mu hoteli poklicati spovednika, jih je z grdimi besedami zavrnil. Ker je vedel, da se mu bliža smrt, se je mučil z naštevanjem dobrih del. Vendar jih ni mogel veliko naštet, zato je jel besneti in se premetavati, kakor obupani in blazni.

Tedaj se mu zopet prikaže starec, ki ga je svaril v otroški dobi. Bil je spremenjen in videti je bil kakor Bog, ki kaznuje. Njegova palica, ki je prej zelenela, je bila zdaj usahlja in trhla. Starec je dvignil to suho palico in jo prelomil pred očmi umirajočega.

"To je tvoja življenjska palica," je rekel resno, "njeno prejanje zelenje je bilo tvoje upa polno življenje. Toda glej! Zdej je tudi tvoje življenje suho in trhlo in na tvojem grobu ne bo ozelenel noben list!"

MATERINA KLETEV

Mihatov.

Očetov blagoslov otrokom hiše zida, materina kletev pa jih do tal podira. To vedno veljavno življenjsko resnico je zapisal že modri Sirah. Sv. Avguštin pa nam je ohranil v svojih spisih žalostno zgodbo, iz katere razvidimo, kako strašno tepe otroke materina kletev.

Neki Pavel je prišel s svojo sestro Paladijo v Afriko k svetniškimi ostankom sv. Štefana iskati zdravja. Ob tej priliki se je sešel tudi s sv. Avguštinom. Temu je pripovedoval svojo in svojih bratov in sester nesreč in pregrehe takole:

Bilo nas je deset otrok, sedem fantov in troje deklet. Ko

smo bili še doma v mestu Cezareji v Mali Aziji, je naš najstarejši brat materi odrekel pokorščino, v svoji hudobiji je šel tako daleč, da je svojo lastno mater celo udaril. Dasiravno smo mi drugi otroci to videli, ga vendarle nismo posvarili, ampak smo molčali. Hudobno dejanje svojega sina in naš molk sta materi silno razkačila; tekli so precej v cerkev h krstnemu kamnu, kjer smo bili vsi krščeni, dvignili nad njim roko in rekli:

"Strašni Bog, ki se zaradi razžaljene narave maščuje, kaznuj moje nečloveške otroke in pripusti, da naj blodijo okrog po svetu in tako kazni nosijo nad seboj, da bo vsakega, kdor jih bo videl, groza in strah."

Materina kletev se je prehitro uresničila. Najstarejši brat se je kmalu po vseh udih začel tresti in to tresenje ni več nehalo. Še isto leto smo se začeli tresti tudi vsi drugi otroci po vrsti, kakor smo stari. Ko so mati videli hude posledice svojega preletja, so obupali in se z lastnimi rokami obesili.

Mi otroci pa smo se razkropili po svetu, da bi, če bi bilo mogoče, zakrili svojo lastno pregreho. Eden izmed bratov je odravel v Raveni na Laškem pri ostankih sv. Lovrencija. Tudi midva s sestro Paladijo sva že na nešteti krajih iskala zdravja, pa vse zastoj!

Vendar nisva obupala. Ko sva zopet goreče prosila in molila, naju ljubi Bog v spanju opozori, naj greva v Afriko v mesto Hipon k svetinjam sv. Lovrencija. In tako sva slednjič prišla sem. Dobri Bog naju je uslišal in rešil nasledkov materine kletev. Kje pa se zdaj potikajo drugi moji bratje in sestre, ne vem.

Ta pretresljiva dogodbá je dala sv. Avguštinu priložnost, da je ponovno opozarjal mladino, naj nikdar ne žali starišev, da si ne nakoplje njih preletja čigar posledice so tako strašne.

Otrok sedi očetu na kolenu.

Fran Levstek.

Oček, dajte meni konček! Kaj bi hotel končcu? Vrečico bi šival.

Kaj bi hotel vrečici? Jabolčka bi bral.

Kaj bi hotel jabolčkom? Kukcu bi jih dal.

Kaj bi hotel kukcu? Salce bi mu vzel.

Kaj bi hotel salcu? Vozek bi namazal.

Kaj bi hotel vozku? Kamence bi vozil.

Kaj bi hotel kamencu? Cerkvico bi zidal.

Kaj bi hotel cerkvici? V cerkvico bi hodil v cerkvici bi molil.

TEREZIKI

O Terezika, Ti cvetka rajskih, majniških višav, k Tebi v radosti se dviga naš najvdanejši pozdrav.

Tvoje roke prehvaležne Solncu so vsadile cvet: Cvet mladosti prve, nežne, Bogu, solncu Tvojih gred.

Tvoje vrtnice dehtele sredi tihih so gredic, Tvoje lilije cvetele Zanj, ki venec je devic.

Sveta Jezusova cvetka, o Terezika, te dni milosti nam sipljí cvetja, da še nam raj dozori!

ALL SAINTS' DAY

The month of November is ushered in with the happy and joyful feast of all our brethren in glory, All Saints' Day. Today the air is filled with the sounds of bells ringing out as joyously by as on the brightest days. They announce the great solemnity, and as the triumphant and harmonious peals sweep melodiously — through the air, Mother Church drawing aside the veils of Paradise, displays to our vision the saints of all ages, countries and conditions. She penetrates the marvelous secrets of heaven, and in the words of the beloved disciple, St. John, she exclaims in a tone of transcendent enthusiasm:

"I saw a great multitude which no man could number, all nations and tribes and peoples and tongues, standing before the throne, and in sight of the Lamb, clothed with white robes, and palms in their hands and they cried with a loud voice, saying: 'Salvation to our God.'"

Oh, what an innumerable crowd of blessed — the sons and daughters she alone has given to the Lord — surrounds the throne of the Lamb. They have won the heavenly crown, the reward of trials they bore and of the difficulties they surmounted. Next to these, her own glorified sons and daughters, the Church beholds the angels, uninterruptedly performing their splendid ceremony and their adoration. Her heart transported at this most sublime scene, she describes it to us who are still militant on earth with her:

"And all the angels stood round about the throne, and they fell down before the throne upon their faces, and adored God."

But the unceasing voices of the heavenly princes, giving homage and praise to God, are not the only glory rendered to the Most High in His eternal domains; the Church also joins in the celestial choir celebrating the Lamb whose Blood has purchased for the countless through the kingdom of God.

This is the real and unspeakable joy of today's great feast. From this valley of tears the Church sends up an ardent appeal to the saints to praise the Lord, if possible, with still greater zeal, as she cries out in the words of Tobias:

"Be happy, all of you, and sing to Him."

The Saints possess the happy lot of everlastingly praising God. The Church is enraptured at the scene, and in her transport of joy she does not weary in extolling and proclaiming this glorious lot enjoyed by all in heaven.

Many saints are known and recorded in history and specially honored, but how many more are there, who are completely hidden from our knowledge and lost to all memory on earth. God wills the triumph of His servants. It is fitting and proper then that these also be included in the general homage paid to all Saints. Hence today's feast. The Church has furthermore instituted the feast of All Saints to obtain abundant mercy from God, by means of employing a great multitude of intercessors; to manifest that bond existing between the saints on earth and those who are in heaven, and to show that we are called to a holy life.

Today earth is so near to heaven that the one thought which fills add hearts is happiness. Jesus, our Divine Friend, comes and sits down among His children, and bids them:

"Come to Me, all you that labor, and are heavy laden, and I will refresh you."

Immediately appears the glad message of blessedness contained in today's Gospel. Let us give ear to Him and listen to the ways of blessed hope, the principle upon which Saints are to sanctify themselves, namely, the lessons contained in the Eight Beatitudes: Blessed are the meek, for they shall possess the land. Blessed are they that mourn, for they shall be filled. Blessed are the merciful, for they shall obtain mercy. Blessed are the clean of heart, for they shall see God. Blessed are the peacemakers, for they shall be called the children of God. Blessed are they that suffer persecution for justice's sake, for theirs is the kingdom of heaven.

From His Heart Jesus has brought forth these Beatitudes that He might impress them lastingly in the hearts of His people. Everywhere in the Redeemer's blessed life these beatitudes are magnificently portrayed, from the poverty that was the first mark of our God in the stable of Bethlehem to His death on the Cross by which He becomes the leader of all those who are persecuted for justice's sake. The Church has always walked in the path of her Spouse and through all the ages her history has been the prolonged echo of the Beatitudes.

Let us, therefore, follow the example of our Lord and the Church; let us always honor the Saints and ever benefit by their favor with God; finally, let us beseech the Everlasting God who has granted us to venerate in one solemnity the merits of His Saints, that as our intercessors are multiplied, He would bestow upon us the desired abundance of His mercy.

All Souls' Day.

The Church has scarcely given her last salute to her glorious sons and daughters in their white robes following the unspotted Lamb, when, behold, she is met by an innumerable crowd of suffering souls who encircle her at the heavenly gate; to these she at once lends her heart. The white vestments which reminded her of the snowy garments of her blessed are changed for the mourning color of black; the flowers are removed from the altars! the organ is silent; the suppliant voices of the poor souls can be heard in the plaintive tones that, from belfry to belfry throughout the world, are ringing in this November day; mourning surrounds us.

We are reminded of those of our departed brethren who are as yet deprived of the blissful contemplation of God, and the possession of Heaven. These Poor Souls, many of them abandoned by friends and relatives, to whom they were intimately united on earth, now endure most agonizing torments and count the lingering moments of time, sighing for the day when they shall be released from purgatory and be admitted in to the bliss that God has prepared for them. They have special confidence in their friends and relatives upon earth, hoping to be cherished in their memory and assisted by their devout prayers. In their anguish and misery these poor souls cry out with holy Job:

"Have pity on me, have pity on me, at least you, my friends, because the hand of the Lord hath touched me."

What a pitiful and heart-rending cry!

They have a claim on us by reason of their intense suffering. Words fail to express all they suffer; their very love for God increases their pain. They

are unable to help themselves. Do we not feel a tender sympathy for those who are in agony and cannot so much as move a finger to relieve their own sufferings? This helplessness of the suffering souls should be to us a subject of serious thought. They look to us for aid and it is within our power to assist them and convey relief to them. In the Old Testament we read:

"It is a holy and wholesome thought to pray for the dead that they may be loosed from sins."

To pray for the dead is a pious duty which the Church authorizes and which she has always religiously practised. Her intention on this day is that the faithful offer up their prayers to God for the repose and happiness of all their departed brethren. Think of all the good works we can perform for them. The Church has granted many indulgences, by which we can comfort and console the suffering souls and even deliver them from the fires of purgatory.

There are many who have become negligent in praying for their departed friends and relatives. To these the poor souls cry out with Job:

"My kinsmen have forsaken me, and they that knew me have forgotten me."

Oh, let us resolve that in the future we will daily remember the souls suffering in Purgatory. Today these poor souls will expect us to visit the tombs where lie their mortal remains resting in peace. Let us pray for them; and let us reflect upon our own exit from this world, which will induce us to be more careful in avoiding sin and performing the duties of a real Christian life.

— A. Bratina.

The Blind Martyr.

As Corvinus had prepared his father for what he was to expect, Tertullus, moved with some compassion, and imagining there could be little difficulty in overcoming the obstinacy of a poor, ignorant, blind beggar, requested that the spectators to remain perfectly still, that he might try persuasion on her, alone, as she would imagine, with him; and he threatened heavy penalties on any one who should presume to break the silence.

"What is thy name, child?"

"Caecilia!"

"It is a noble name; hast thou it from thy family?"

"No; I am not noble; except because my parents, though poor, died for Christ."

"But, now, give up all this folly of the Christians, who have kept the only poor and blind. Honor the decrees of the divine emperor, and offer sacrifice to the gods; and thou shalt have riches, and fine clothes, and good fare; and the best physicians shall try to restore the sight."

"You must have better motives to propose to me than these; for the very things for which I most thank God and His Divine Son are those which you would have me put away."

"I thank God that I am poor and meanly clad, and fare not daintily; because by all these things I am the more like Jesus Christ, my only Spouse."

"Foolish girl!" interrupted the judge, losing patience a little, "hast thou learned all these silly delusions already? At least thou canst not thank thy God that He made thee sightless?"

"For that, more than all the rest, I thank Him daily and hourly with all my heart."

"How so? Dost thou think it a blessing never to have seen the face of a human being, or the sun, or the earth? What strange fancies are these?"

"They are not so, most noble sir. For in the midst of what you call darkness, I see a spot of what I must call light, it contrasts so strongly with all around. It is to me what the sun is to you, which I know to be local from the varying direction of its rays. And this object looks upon me with a countenance of intense beauty, and smiles upon me as ever. And I know it to be that of Him whom I love with undivided affection. I would not for the world have its splendor dimmed by a brighter sun, nor its wondrous loveliness confounded with the diversities of other features, nor my gaze on it drawn aside, by earthly visions. I love Him too much not to wish to see Him always alone."

"Come, come; let me hear no more of this silly prattle. Obey the emperor at once, or I must try what a little pain will do. That will soon tame thee."

"Pain!" she echoed innocently.

"Yes, pain. Hast thou never felt it? Hast thou never been hurt by any one in thy life?"

"Oh, no; Christians never hurt one another."

The rack was standing as usual before him, and he made a sign to Catulus to place her upon it. The executioner pushed her back on it by her arms; and as she made no resistance, she was easily laid extended on its wooden couch. The loops of the everready ropes were in a moment passed round her ankles, and her arms drawn over the head. The poor sightless girl saw not who did this; she knew not but it might be the same person who had been conversing with her.

If there had been silence hitherto, men now held their very breath while Caecilia's lips moved in earnest prayer.

"Once more, before proceeding further, I call on thee to sacrifice to the gods, and escape cruel torments," said the judge with a sterner voice.

"Neither torments nor death," firmly replied the victim, tied to the altar, "shall separate me from the love of Christ. I can offer up no sacrifice but to the one living God, and its ready oblation is myself."

The prefect made a sign to the executioner, and he gave one rapid whirl to the two wheels of the rack, round the windlasses of which the ropes were wound; and the limbs of the maiden were stretched with a sudden jerk, which, though not enough to wrench them from their sockets, as a further turn would have done, suffice to inflict an excruciating, or more truly, a racking, pain, through all her frame. Far more grievous was this from the preparation and the cause of it being unseen, and from that additional suffering which darkness inflicts. A quivering of her features and a sudden paleness alone gave evidence of her suffering.

"Ha! ha!" the judge exclaimed, "thou feelest that! Come, let it suffice; obey, and thou shalt be freed."

She seemed to take no heed of his words, but gave vent to her feelings in prayer:

"I thank Thee, O Lord Jesus Christ, that Thou hast made me suffer pain the first time for Thy sake. I have loved Thee in peace; I have loved Thee in joy; and now in pain I love Thee still more!"

"Thou triflest with me!" exclaimed the judge, thoroughly vexed, "and makest light of my lenity. We will try something stranger. Here, Catulus, apply a lighted torch to her sides."

A thrill of disgust and horror ran through the assembly, which could not help sym-

plizing with the poor blind creature. A murmur of suppressed indignation broke out from all sides of the hall.

Ceacilia, for the first time, learned that she was in the midst of a crowd. A crimson glow of modesty rushed into her brow, her face, and neck, just before as white as marble.

The angry judge checked the rising gush of feeling; and all listened in silence, as she spoke again, with warmer earnestness than before:

"O my dear Lord and Spouse! I have ever been true to Thee! Let me suffer pain and torture for Thee; but spare me confusion from human eyes. Let me come to Thee at once; not covering my face with my hands in shame, when I stand before Thee."

Another muttering of compassion was heard.

"Catulus!" shouted the baffled judge, in fury, "do your duty, sir! What are you about, fumbling all day with that torch?"

"It is too late. She is dead."

"Dead?" cried out Tertullus;

"dead, with one turn of the wheel? Impossible!"

Catulus gave the rack a turn backwards, and the body remained motionless. It was true; she had passed from the rack to the throne, from the scowl of the judge's countenance to her Spouse's welcoming embrace. Had she breathed out her pure soul, an a sweet perfume, in the incense of her prayer? Or had her heart been unable to get back its blood from the intensity of that first virginal blush?

In the stillness of awe and wonder, a clear, bold voice cried out, from the group near the door, "Impious tyrant, dost thou not see that a poor blind Christian hath more power over life and death than thou or thy cruel masters?"

"What! a third time in 24 hours wilt thou dare to cross my path? This time thou shalt not escape."

These were the words of Corvinus, garnished with a furious imprecation, as he rushed from his father's side, round the inclosure before the tribunal, towards the group. But as he ran blindly on he struck against an officer of herculean build, who, no doubt, quite accidentally, was advancing from it. He reeled, and the soldier caught hold of him, saying:

"You are not hurt, I hope, Corvinus?"

"No, no; let me go, quadratus, let me go."

"Where are you running to in such a hurry? Can I help you?" asked his captor, still holding him fast.

"Let me loose, I say, or he will be gone."

"Who will be gone?"

"Pancratius," answered Corvinus; "who just now insulted my father."

"Pancratius," said Quadratus, looking round, and seeing that he had got clear off, "I do not see him." And he let him go; but it was too late. The youth was safe.

While this scene was going on, the prefect, mortified, ordered Catulus to see the body thrown into the Tiber.

But another officer, muffled in his cloak, stepped aside and he beckoned to Catulus, who understood the sign, and stretched out his hand to receive a proffered purse.

"Out of the Porta Capens, at Lucina's villa, an hour after sunset," said Sebastian.

"Of Christian modesty," interposed a stranger, who passed them.

Whether we think of death or whether we forget it, whether we serve God or neglect Him life in spite of us is all the while a minute and detailed preparation for death.

—Father Faber.

The greatest pain which the holy souls suffer in purgatory proceeds from their desire to possess God; this suffering especially afflicts those who in this life had but a feeble desire to heaven.

—St. Alphonsus.

Help, Lord, the Souls —

Help, Lord, the souls which Thou hast made,
The souls to Thee so dear;
In prison for the debt unpaid
Of sins committed here.

Those holy souls, they suffer on,
Resigned in heart and will,
Until Thy high behest is done,
And justice has its fill.

Oh, by their patience of delay,
Their hope amid their pain,
Their sacred zeal to burn away
Disfigurement and stain;

Oh, by their fire of love not less
In keenness than the flame;
Oh, by their very helplessness,
Oh, by Thine own great name;

Good Jesus, help, sweet Jesus,
aid

The souls to Thee most dear,
In prison, for the debt unpaid
Of sins committed here.

Students' Hymnal.

Thanksgiving.

We thank Thee, Father, for Thy care,
For countless blessing that we share,
For all life's trials, pains, and pleasures,
And all its labors and its treasures.

We thank Thee for Thy blessed light,
The sun by day, the moon by night,
For summer's heat and winter's blast,
For gloom and shadows o'er us cast;

For hearts with love for Thee imbued,
For tongues to speak our gratitude,
For all Thy blessing from above,
For everything we owe Thy love.

For restful slumber and the gleams
Of Paradise we see in dreams,
For hope that ever upward springs,
To Thee, O God, on Faith's strong wings;

For peace and plenty — grace untold,
And blessings rich and manifold —
Our thanks and praises now are given
To Thee, O Father, Lord of Heaven.

—Henry Coyle.

Thirty thousand starving cats are rescued from London streets every year. They are painlessly killed, their skins being used for muffs and gloves.

The Israelites baked bricks from clay mixed with straw.

The name Europe has been in use for more than 2,500 years.

Chinese were printing from movable type 300 years before the invention of printing in Europe.

Medieval monks who transcribed manuscripts were exempt from labor in the fields.

Oil taken from the porpoise is worth over \$100 a quart. It is used for the finest and most delicate watches. The oil is found in a brain sac and is very difficult to obtain.

The Woolworth building in New York City is 796 feet in height.

Five million bananas are used every day in the United States.

"Dies Irae" Sung at Requiem High Masses.

The "Dies Irae," sung in all Masses for the dead, was written by Thomas of Celano, one of the followers of the Seraphic Saint Francis. Thomas, who lived about 1200-1255, wrote valuable prose works on the life of the holy founder and was likewise favored with the gift of poetry. One of his hymns, "Sanctitatis Nova Signa," is used as a sequence in the Mass for St. Francis Day. The "Dies Irae" pictures the day of doom and voices the emotions aroused by that subject in the Christian heart.

It is a masterpiece of poetry, Great literary men like Dryden, says the Franciscan Herald. Johnson, Goethe, Scott, Macaulay have expressed their appreciation of it. The hymnologist Daniel calls it "the greatest glory of sacred poetry, the most valuable treasure of the Latin Church." Saintsbury refers to it as "the greatest of all hymns and one of the greatest of all poems." —Exchange.

Known by the Company.

A school teacher was quizzing her class of boys on the strength of their desire for righteousness.

"All those, who wish to go to heaven," she said, "please stand."

All got to their feet but one small boy.

"Why, Johnny," exclaimed the shocked teacher, "do you mean to say that you don't want to go to heaven?"

"No, ma'am," replied Johnny, promptly. "Not if that bunch is going."

Citing a Biblical Phrase.

Teacher: "Can any boy tell me the earliest reference in history to a theater?"

Tommy: "Yes, teacher; we read in the Bible that Joseph was taken from the family circle and put into the pit."

As Expressed in Arithmetical Terms.

"Tommy," said the teacher, in the natural history class, "name a poisonous snake."

"The 'rithmetic snake, Miss Brown."

"The arithmetic snake! How on earth did you get that idea in your head—what do you mean?" asked the puzzled teacher.

"Why, the adder," explained Tommy triumphantly. "The book says it belongs to a much divided family, and that it multiplies very rapidly."

A Son With a Sporting Sense. "Can you give me a definition of neutrality?" asked a father of his schoolboy son.

"Sure," said the young hopeful. "It's when a fellow don't care which team wins the pennant, but I don't know anybody like that."

No Need for More.

Lady Jane: "Have you given the goldfish fresh water, Janet?"

Janet: "No, mum, they finished the water I gave them yesterday yet."

LIFE AND LABORS

Rt. Rev. **FREDERIC BARAGA,**

First Bishop of Marquette, Mich.

By
P. CHRYSOSTOMUS VERWYST,
O. F. M.
of Los Angeles, Cal.

"We shall therefore continue sitting on our old seat until death takes us off from it."

"Your innermost loving Father in Christ,

"FREDERICK."

It seems, however, that Father Jucker did not despair of being able to induce the bishop to change his mind. This appears from a letter of reply written to him from the Sault and dated October 26th, 1865. Bishop Baraga writes him as follows:

"Your worthy letter of the 7th inst., unfortunately did not come to hand until today. Dear Father Jucker, your St. Scholastic Remedy has worked wonderfully! All of a sudden it came before the eyes of my mind that I am bound in conscience to remove the episcopal see to Lake Superior. I choose Marquette, first because of the name; 'Marquettensis' is more proper than 'Hancockensis.' Hancock was a heretic or perhaps an infidel; Pere Marquette was a saintly missionary 'cujus memoria in benedictione est.' Secondly Marquette is a pleasant, quiet, and central place, with many means of communication. . . . (My God, what is this? I can scarcely write any more; my right hand is lamed. O, do use the St. Scholastic Remedy for my right hand; otherwise I will soon be unable to write.)"

A change of mind came over the good bishop later, as we see from his letter to Father Jucker, dated December 22nd, 1865: "I know not whether your prayer continues to work or what. I had no peace of mind until I resolved to remove to Hancock. For a long time I was reluctant to do so; but it did not help. In Hancock I am in the midst of my missionaries and can have a Pontifical High Mass, a thing I could not have in Marquette, where I have but one assistant priest. And, moreover, all bishops, as we see, reside in the principal city of their respective diocese—Baltimore, New York, Boston, Philadelphia, Cincinnati, Chicago, Milwaukee, Detroit, etc. Now, Hancock is at least three times as large as Marquette, with Houghton near by. My successor would blame me for having removed my episcopal see to a small place in preference to a large one. In May, God willing, I will come and live in the house, which you have bought prophetically (?) in my name, and I shall build an addition to it. Is the long side or gable end toward the street? You may speak of it; it is no secret."

Still Hancock did not become the episcopal see, as Bishop Baraga had at last intended. "Man proposes, but God disposes." Rome spoke and that ended the matter. We have before us Bishop Baraga's letter to Father Jucker, dated Sault Ste. Marie, Mich., December 11th, 1865:

"Rev. Father Jucker—The answer from Rome has arrived. The Holy Father allows me to remove my episcopal see to Marquette (not to Hancock), but I am to retain the former title, 'Marianopolitanus,' besides the new one 'Marquettensis.' Very curious. Such an answer I had not expected. I shall therefore remove to Mar-

quette, but I will never use the two titles, except when writing to Rome. On all other occasions I will always write: Bishop of Upper Michigan."

In his two letters to the Leopoldine Society, dated Sault Ste. Marie, March 24th, 1866, and Marquette, August 4th, 1866, he speaks at greater length of the reasons impelling him to remove his see to Marquette. We will give both letters in full, for they are the last letters he himself wrote to said society. His two letters of 1867 to that society were written by Rev. Father Jucker, in his name, and over his signature, as he was then unable to write himself, his right hand being paralyzed.

"This time I have to inform the Leopoldine Society of an affair very important — at least to us here — namely, the transferring of my episcopal see from Sault Ste. Marie to Marquette, at Lake Superior. For several years my missionaries at Lake Superior asked me to come and live nearer to them, but I kept on postponing it. Finally, last fall I resolved to fulfill their wish and petitioned the Roman See for permission to do so, which request was granted without any difficulty. So, in the month of May, as soon as navigation opens, I shall remove to Marquette."

"The reason of this removal is the greater facility of communicating with my missionaries. This place, Sault Ste. Marie, is an out-of-the-way place, with which during five months — from the end of November till the beginning of May — there is no communication possible except by traveling on foot with snowshoes. Navigation is impossible on account of the ice, and roads there are none here for horses. The letters we write during winter have to be carried by mail carriers, who are obliged to travel on snowshoes hundreds of miles through frightful forests before they come to a station whence a person can travel with a horse. When I write in winter to a missionary at Lake Superior, I cannot expect an answer in less than two months. It takes one month for the letter to get to the missionary, and another month for the answer to come to me. And this will never get better here. They will never build wagon roads here on account of the horrible desolation and poorness of the land and on account of the great distance from settled places."

"It is quite different now at Lake Superior. I say now, for ten or twelve years ago the Lake Superior country was as yet but little settled. At present public roads have been built everywhere, on which a person can travel and ride in summer as well as in winter. There are railroads there which are in operation, and others are being constructed. Hence I remove my episcopal see from this lonely Sault Ste. Marie to Marquette, which is far more favored."

"I, therefore, request the Reverend Directors of the Leopoldine Society to direct hereafter their letters to me to Marquette, Lake Superior, Michigan."

The North American Banking & Savings Company

Edina Slovenska Banka v Clevelandu

TA BANKA JE VAŠA BANKA

Denar naložen tukaj Vam pomaga da postanete SAMOSTOJNI.
Dokler je naložen pri nas Vam vloga vedno viša.

GLAVNI URAD:
6131 St. Clair Ave.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9. do 2. v soboto od 9. do 1. in v sredo od 9. do 12. Za denarno posiljatelj od 9. do 5. pri stranskih vratih, ravno sredo sredo.

SORODNIKOM IN ZNANCEM

od časa do časa gotovo polijate denar v stari kraj;

To delo izvršimo Vam točno in zanesljivo

COLLINWOODSKA PODRUŽNICA:
15601 Waterloo Rd.

Poštna uprava zasleduje goljufe.

Toliko goljufij je poštna uprava že zasledila, da bi se lahko spisala jako zanimiva knjiga, ki naj nosi naslov "Lahkoverni Amerikaneec."

Kdor ima priliko obiskati Sesquicentennial razstavo v Philadelphiji, naj ne zamudi ogledati si izložbe poštne uprave. Videli boste tam poštni urad v polnem obratu s najmodernejšimi pripravami za hitro manipuliranje pošte. V tem poštnem uradu je tudi razstavljenih mnogo zanimljivih predmetov, ki vzbujajo pozornost toliko strokovnjakov kolikor radovednežev. Izmed drugih stvari se tam nahaja cela galerija slik poštne banditov in drugih zločincev, zbirka samokresov in orodij, ki so jih rabili taki zloglasni poštni roparji, kot sta bila Chapman in Anderson, in končno jako podučna razstava mnogoštevilnih goljufij, izvršenih potom pošte na račun lahkovernih Amerikancev in priseljencev.

Poštna uprava ne preiskuje poštenosti osebe ali tvrde, ki se hoče posluževati pošte za izvrševanje svojega posla. Pač pa je dolžnost poštne uprave preprečiti v kolikor je to mogoče, da se pošta zlorablja za goljufive nakane. Kadarkoli ima poštna uprava zadosten dokaz o nepoštenosti posla, pritiska na take poštne pošiljateljce "fraudent" in jih vrne nazaj pošiljatelju.

Vpoštnem uradu na razstavišču se nahaja velika izložbena škrinja, v kateri se nahajajo vzorci medicinskih priprav, ki so olajšali ameriško občanstvo za mnogo milijonov dolarjev in brezdomno prinesle nepreračunljivo škodo mnogim bolnikom.

Tako vidimo v tej izložbi neki "žlezni lek za pomlajevanje." Neka čikaška trdka je trosila \$100,000 na leto za njegovo oglaševanje in osleparila je občinstvo za kakih \$300,000, predno je poštna uprava storila ko nec temu švindu.

Razstavljenih je mnogo go ljufivih "lekov" proti debelosti. Nekateri so se prodajali v obliki kroglic, drugi pa kot tekočina. Prvenstvo pa je treba pripoznati milu, ki je bilo oglašano kot "La Mar Reducing Soap," čes da ima čudežno vrline, da "izpere" vso mast; seveda ni izpralo masti, pač pa žepe mnogih lahkovernežev, tako da so 'slavni iznajditelji' nabrali \$150,000, predno jih je poštna oblast ustavila.

"Oxyphater Tuberculine" zveni precej znanstveno; bil je oglašen kot garantiran lek proti tuberkulozi, čes da ubija vse baccije kar naenkrat. Našlo se je, da človek, ki je "iznašel" in prodajal ta lek, ni imel pojma o zdravilstvu in da glavne sestavine njegovega "leka" so bile glicerina in kreozot.

V izložbi vidimo tudi "Owenov električni pas, največjo iznajdbo vseh vekov." Vse, kar je vam treba, je da kupite elektrificirani pas, in četudi trpite na najhujši bolezn, boste ob svoj denar. "Pas" je bil leč kakih dvajseto bolezn. Ali neka trdka v Toledo, ljubosumna na Owenov uspeh, je šla še dalje in spravila

je na trg "elektro-kemične prstane," ki da imajo zdravilno moč proti tridesetorici bolezn. Treba je le, da nosite tak prstan na prstu, in delal bo čudeže — po dnevu in po noči. Čudotvorni prstani so bili navadni prstani iz železa.

"Gall Tone" se je prodajal po \$5 za škatljo, čes da ozdravlja želodčne težave in odpravlja žolčne kamne. Dejanski je odpravljaj \$100,000 na leto iz žepov bolnih ljudi.

"Korex Compound" je eno izmed oglašanih zdravil za izgubljenost moztatost. Bilo je zares izvrstno okrepilo, namreč za prodajalca, ki si je v štirih letih nakopičil nič manj kot \$1,260,000. Ta možakar in nekoliko njegovih pomagačev sedi sedaj v ječi.

Tudi za rak, o katerem zdravniška znanost še vedno ugriba, imajo šarlatani že svoja "sigurna zdravila." V izložbi vidimo neko zdravilno pripravo, "Purifico," ki garantira ozdravljenje od raka v najkrajšem času. Vladni kemikarji, ki so analizirali to pripravo, so našli, da je obstojala iz vode, alkohola, joda od nitrata in nekega odvajalnega sredstva. "St. James Gil" je bil oglašen kot zdravilo proti tuberkulozi, revmatizmu in nadihu — čudna kombinacija! Neki drugi podjeten človek si je pridobil mesto v tem muzeju poštne goljufije s svojo čudotvorno pripravo "Dirigo 1845," ki je baže v stanju podaljšati človeško življenje.

Ni vedno lahko zaslediti in zatreti goljufive trdke. Njihove žrtve navadno ne marajo biti priče proti njim in lastniki "zdravil," ki so napravili dobre kupčije in imajo mnogo denarja za vse mogoče pravniške zvižaje, se postavljajo v bran z vsemi štirimi. Značilen primer v tem pogledu je slučaj s "Sargol" kroglicami, ki so bile oglašene kot sredstvo za povečanje telesne teže. Lastnik "Sargola" je bil končno aretiran, spoznan krivim in obsojen na globo \$30,000 ali trehalo je treh let, predno mu je bila trgovina ustavljena. Skoraj 300 prič je bilo zaslišanih na njegovi obravnavi, ki je trajala tri mesece. Njegove kupčije so cvetele tekom osmih let in celo, za časa, ko je čakal na obravnavo, je oglaševal svoj "Sargol" širom vse dežele in zaslužil dodatnih \$500,000. To je bila najljutnejša pravniška borba v zgodovini poštne uprave.

Slike nekaterih takih sloviti goljufsov se nahajajo v "galeriji slik." Videti je izmed drugih dve sliki "Profesorja Samuels," naslov profesorja ni temu "veleučnemu znanstveniku" podelil nihče drugi, nego on sam. Bil je spoznan krivim najstoričarjem "mail order" goljufij in obsojen na eno leto zapora v federalni kaznilnici. Ne daleč od njegove slike lahko vidite fotografijo parčka John F. in Kate A. Braun, ravnateljcev "Zavoda božanskega zdraviljenja." Produkti tega zavoda so tudi razstavljeni; Braunova sta prodajala potom pošte "blagoslovljene robe." "Zavod božanskega zdraviljenja" je bil končno zaprt in parček se je preselil v ječo.

Lažne patetne medicine niso edine goljufije, ki jim je poštna uprava prišla na sled. Je še mnogo drugih načinov za olajševanje žepov. Tako vidimo v izložbi zbirko potvorjenih zavarovalnih polic za avtomobile. Izgledajo kot prave police, ali le poskusite iztirjati z njimi zavarovalnino. Nadalje najdemo nešteto prevarnih oglasov o prodaji nepremičnin, znane limanice za "zakladokope," švindle z vedeževanjem itd. Neki "veliki geolog" je "pod prisego" zatrjeval obstoj olja na nekem zemljišču; preiskava je dognala, da on ni bil nikak geolog, marveč star kriminalce. Nekdo drugi je bil zasačen, ko je prodal "šere" za neko petrolejsko rafinerijo, ki ni obstojala več, in pri tem obetal 500% dobiček. Skratka goljufji prodajajo vse, celo najbolj nezmislne stvari, dokler znajo za kaline, ki utegnejo sesti na njihove limanice. Nekdo, ki ni nikdar uspel v ničemer, je začel oglaševati prodajo "1,000 načrtov, formul in trgovskih tajnosti" za one, ki hočejo obogateti. Avtor brošure, ki je prodajal te čarobne formule, bi bil zares obogatel, da ga ni poštna uprava pravočasno spravila pod ključ.

Nekateri imajo čudno idejo o ekonomiji s tem, da hranijo denar za zapravljivce.

Indian Summer Dance

at
St. Clair Community Center
St. Clair Community Center

NOVEMBER 9TH

given by the

JOLLY GIRLS and BOYS CLUB
No. 199 and 192
CLEVELAND, O.

Hitro odpravi bolečine v nogah.

Johnson's Belladonna obliž hitro pomiri bolečine.

Vi se lahko zagotovo zanesete na takojšnjo pomoč ter prežene bolečine, ki jih povzročajo razburjeni in bolešni žilci na nogah, ako se poslužite Johnson's Belladonna obliža. Kakor hitro prilpite ta obliž na boleče mesto, začne zdravilo predirati direktno v kožo ter v mišice, potolča razburjene žilce in skoro takoj prežene bolečino.

Belladonna v Johnsonovih obližih je posebno pripravljena. Zagotovo bo obdržala svojo svojo moč in uspešnost, dokler ne bo obliž odpravil bolečin. Vseled tega se lahko popolnoma zanesete na uspehe, ako uporabljate Johnson's Belladonna obliž. To čudovito zdravilo prinese udobnost ter vas oprosti bolečin revmatizma, nevralgije, lumbaga, utrujenosti sklepov itd., čudovito hitro. Prodajajo ga v vsah lekarnah. —Adv't.

Ne more najti.

"Če je sploh kako boljše mazilo za srbečo kožo kakor je Severov Esko, potem jaz istega v tej deželi ne morem najti," tako trdi Mr. A. Hardish, Forest Lake, Mich. "Jaz sem to mazilo rabil v popolno zadovoljnost; radi tega ga priporočam vsem osebam, ki trpijo vsled srbečice ali drugih bolezn na koži." Cena lončku samo 50 centov; dobi se lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. (Adv.)

Vaši prihranki

vloženi pri nas, so vedno varni. Vi živite lahko v katerikoli izmed naših držav, in vendar ste lahko vložnik na naši banki, prav kakor bi živeli v našem mestu. Pišite nam za pojasnila in dobili boste odgovor z obratno pošto v svojem jeziku. Mi plačujemo po 3 odstotke obresti na prihranke, in jih prištejemo h glavnici dvakrat na leto ne glede na to ali vi predložite svojo vložno knjigo ali ne. Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000 je znak varnosti za vaš denar.

Naš zavod uživa najboljši ugled od strani občinstva, kateremu ima nalogo nuditi najuljudnejšo postrežbo, in od katerega prejema najizrazitejšo naklonjenost.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO IN CLINTON ST.

JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, pred.

Chas. G. Pearce, kasir,

Joseph Dunda, pomoč. kasir.

PREVIDNO in PAMETNO

ravna oni, ki svojega denarja ne drži doma brez obresti, ampak ga nalaga v varne, državne, okrajne, mestne (municipalne) ter šolske bonde in bonde občeznanih korporacij, ki mu donajajo od 5% do 6% obresti na leto. Te obresti se lahko z odstriženimi kuponi lahko zamenja vsakih 6 mesecev. Če rabite denar, lahko bonde vsak dan morda celo z dobičkom prodate.

Način kupovanja bondev je priporočati tudi podpornim organizacijam in društvom.

Skoro vse bonde, katere lastuje K. S. K. J. smo jih MI prodali v popolno zadovoljnost. Pišite nam za pojasnila v slovenskem jeziku, da vam dopošljemo ponudbenecirkularje.

A. C. ALLYN & CO.

67 W. MONROE ST., CHICAGO, ILL.

SEDAJ JE ČAS ZA --

Newyorško grozdje

Grozdje v državi New York bo kmalu popolnoma zrelo in se bo pričelo razpošiljati.

Kakovost grozdja je letos najboljša, in kakor veste, je "new-yorčan" za naš okus najboljši in ga v tem oziru nobeno grozdje ne "bita." Tudi čisti se najhitreje in najlažje.

Sedaj je cena razmeroma zelo nizka, in ako si sploh mislite napraviti kaj grozdnega soka, je v vašem interesu, da si naročite eno ali več kar.

SEDAJ JE ČAS ZA NAROČITEV

Naročila in druge dopise pošljite na:

Jugoslav - American Corporation

455 W. 42nd STREET, NEW YORK CITY, N. Y.

F. KERŽE,

1142 Dallas Rd., N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvom:

Kadar naročite zastave, regalije in drugo, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljšo blago za najnižje cene. Naredi in vsaki ZASTONJ!

JAKOB ORAŽEM

WENONA, ILL.

Prvi in edini slovenski pogrebni zavod

v tem mestu in okolici, La Salle, Peru, Livingston in Rutland, Ill.

Oskrbuje pogrebe v popolno zadovoljnost strank. Ima na razpolago avtomobile za poroke, krste in druge alične prilike.

Lastnik tega podjetja je član K. S. K. Jednote.

DEKLA ANČKA

NOVELA

Spisal F. S. Finžgar

Ko sta delali nekaj ur na vrta, se je Mokarica naveličala govoriti gospodinjiski in se začela meniti z Ančko ljubeznivo, po materinsko. Zato je Ančki izginila plahost z lic in je donel njen smeh preko ograje, da je sosedka Robežnica radovedna pogledala čez plot ter oddalec presojala novo dekle.

Ob štirih je poslala Mokarica Ančko v polje, da je nesla družini južno. Ko ji je pripravljala jerbas, ji je razlagala in jo učila:

"Krompir podoravajo: Janez in Miha orjeta, dekle in dninarice ga podmetavajo pod brazdo, Lukec je pa šel z očetom v les. Dasi ne veš, kje je ta naša njiva, nič se ne boj. Takih konj in toliko ljudi ni na nobeni drugi njivi! Tudi zate sem pridelala žlico. Le jej z družino, da ne bo ne tebi ne meni kdo oponašal, da te ločim."

Dekle sta vsipali iz vreč krompir v canje, hlapca sta prioral na vozare, ko je prišla Ančka od njive. Vsi so obstali. Dekli s cajmami na rokah, Janez, veliki hlapec, z dvignjeno motiko, Miha je pa počil z bičem, da sta celo težka konja dvignila glavi in se ozirala. "Nova!" je rekel Miha.

"Mala!" je dostavila Reza.

"Kako stopiclja," je pomrdnila Spela.

"Pozdravljena!" ji je zaklical Janez in zateknil otiko za plug. Miha je vrgel konjema detelje, ženske so postavile cajne na tla in 'ahoj' poklicale dninarice z njive.

Ančka je razgrnila majhen, grob prtič na travo, vzela iz jerbasa skledo, jo postavila na prt — in po vrsti razdelila žlice. Janez je segel po hlebu in začel rezati vsakemu delež.

Vsi so polegali in posedli krog skled in začeli zajemati.

Poleg Miha je še ostala vrzel za Ančko, ki je pripravljala vre in korce.

"Le k meni, dekle! Vidiš, jaz sem mali hlapec, ti mala dekla, kar za par bova."

"Ne vem," je rekel veliki hlapec Janez, ko je prvi izpil kozarec jabolčnika in časo pomaknil Speli.

"Ne vem, če bosta za par vidva. Ančki bi se spodobil bolj, si par kakor si ti, Miha!"

"Nič se ne ve," je omenila Ančka in sram jo je bilo.

"Ve se, dobro se ve!" je trdil Janez.

"Kaj se bo vedelo," je ugovarjal Miha in gledal Ančki na roke. "Poglej, kakšne roke ima. Kakor mojskrčina!"

Tudi dekle so se uzrle ob tem na Ančkino roko, ko je zajemala iz skleda.

"Saj je res kakor iz cukra," je potrdila Spela in zakašljala, ker se ji je zaletelo.

Ančko je bilo še bolj sram in je odvihala ročavček.

Janez je trdo potrkal Spelo po hrbtu, ko je kašljala in so ji solze zalile v oči.

"Prav ti je! Kaj objedate dekleta? Ančka, nič se ne boj! Spela ti je nevoščljiva, ker je vsa zmrdana."

Spela je strupeno pogledala Janeza in se zaripela od kašlja pokolcevala jezila.

"Ti, seveda ti, ti — boš — večna — huk — mladost — huk!"

Ančka je položila žlico, vstala in šla h konjem, ki sta zatrešala deteljo.

Dekle so se spogledale in nič niso rekle. Mislile so vse takisto:

"Užaljena je in vteknilo se ji je!"

Miha se je vzdignil takoj za Ančko in ji pomagal, ko je zbirala raztreseno deteljo. Prav

Ali ni majhna? Kakor šolarica

je. Zato bo za hišno, kajne? Za dekle ni. Bog ve, če bi zadela poln akaf vode? Mislim, da ga ne bi."

Miha se je vnovič zasmeljal, snel klobuk in ga veselo vrgel na svoj pograd.

"Lukec, ti si norec, ti si štor! Jaz ti pa rečem: V nedeljo bo v St. Jurju žegnanje. Tja pojdem in nakupim Ančki semnja polno perišče. Cukrčkov s popirčki, kjer so napisane pesmi, ce, strdenja in bogve kaj ji bom kupil. Ah, Ančka, bom ti ga!"

Tedaj so zacvrkale deske Janezovega ležišča.

"Napojita! Potem spat! V St. Jurje pa ne boš hodil, zato, ker pojdem jaz. Da boš vedel." Janez je legel nazaj in se obrnil v steno. Pred hlevom je zaskripal vodnjak, votlo je štrpotala voda v škafe.

III.

In zgodilo se je, kakor je Janez napovedal. V St. Jurje na žegnanje ni šel Miha. Konje je doma vrdeval in se ves dan prepiral z Lukcem.

Janez se po opravi ni pomešal med fante, ki so obstopili šotore. K možem je pristopil, ki so prišli od sedem fara na žegnanje. Vsi so poznali Mokarjevega velikega hlapca in so sodili: Bogatin ima srečo. Takega posla dobi, kakor je Janez. Vsakemu gospodarju je kljub in kar nič fantovskega ni na njem.

Janez je pa proizvedoval po hrastih in po čreslu, kakor mu je bil naročil gospodar. Ko je dognal svoj popravek, se je napotil v krčmo. Mimo šotorov grede, kjer so stale še vedno gruč deklet in fantov, se je nenadoma domislil, kaj je obetal Miha.

"Čakaj, nalašč naredim to Na njegovo jezo!"

In s širokim korakom se je naravnal proti prvemu šotoru. Ali v hipu ga je obšlo kakor sram. In razveselil se je Zbilka, ki je zaklicala nad njim:

"Janez, povej Mokarju, da imam sto bork na prodaj. Ni so rahuta, gosti list! Za macesnje bi jih prodal!"

Veliki hlapec ni šel k šotoru, dasi ga je prodajalka vabila. Z Žbilkom je odšel v gostilno.

Dovolj je bilo tamkaj pogovora in praznega hrupa še več. Toda Janezu je skoz pogovore in skoz hrup donelo: "Kupi

Mir ali vojna?"

Kmalu bomo zopet obhajali spominski dan premirja (11. novembra). Dandanes skoro vsakdo misli, da ne bo prišlo več do vojne; toda neki član angleškega parlamenta je baš nedavno naprosil vlado, da naj bi omislila plinovno masko za vsakega moža, ženo in otroka, ter uvedla poučne tečaje

kako rabiti to masko. Seveda, previdnost je zelo važna; to mislimo danes, kar bi se moralo vpoštevati tudi v drugem oziru. Neprilike zime se bližajo, vaše telo mora biti dobro utrjeno, da te neprilike prežene. Trinerjevo grenko vino je za najboljše pripomoček, ker vam izčišča črevesje in pomaga delovanju ledic ter jeter. Ena steklenica velja \$1.25. Steklenice za poskušnjo vam pošljemo za 15 centov. Poskusite tudi Trinerjeve tablete zoper prehlad (Triner's Cold Tablet), izborno zdravilo zoper prehlad in nevalgijo 30 centov. Ako teh zdravil ne dobite v lekarni, pišite na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Adv.)

je. Zato bo za hišno, kajne? Za dekle ni. Bog ve, če bi zadela poln akaf vode? Mislim, da ga ne bi."

Miha se je vnovič zasmeljal, snel klobuk in ga veselo vrgel na svoj pograd.

"Lukec, ti si norec, ti si štor! Jaz ti pa rečem: V nedeljo bo v St. Jurju žegnanje. Tja pojdem in nakupim Ančki semnja polno perišče. Cukrčkov s popirčki, kjer so napisane pesmi, ce, strdenja in bogve kaj ji bom kupil. Ah, Ančka, bom ti ga!"

Tedaj so zacvrkale deske Janezovega ležišča.

"Napojita! Potem spat! V St. Jurje pa ne boš hodil, zato, ker pojdem jaz. Da boš vedel." Janez je legel nazaj in se obrnil v steno. Pred hlevom je zaskripal vodnjak, votlo je štrpotala voda v škafe.

III.

In zgodilo se je, kakor je Janez napovedal. V St. Jurje na žegnanje ni šel Miha. Konje je doma vrdeval in se ves dan prepiral z Lukcem.

Janez se po opravi ni pomešal med fante, ki so obstopili šotore. K možem je pristopil, ki so prišli od sedem fara na žegnanje. Vsi so poznali Mokarjevega velikega hlapca in so sodili: Bogatin ima srečo. Takega posla dobi, kakor je Janez. Vsakemu gospodarju je kljub in kar nič fantovskega ni na njem.

Janez je pa proizvedoval po hrastih in po čreslu, kakor mu je bil naročil gospodar. Ko je dognal svoj popravek, se je napotil v krčmo. Mimo šotorov grede, kjer so stale še vedno gruč deklet in fantov, se je nenadoma domislil, kaj je obetal Miha.

"Čakaj, nalašč naredim to Na njegovo jezo!"

In s širokim korakom se je naravnal proti prvemu šotoru. Ali v hipu ga je obšlo kakor sram. In razveselil se je Zbilka, ki je zaklicala nad njim:

"Janez, povej Mokarju, da imam sto bork na prodaj. Ni so rahuta, gosti list! Za macesnje bi jih prodal!"

Veliki hlapec ni šel k šotoru, dasi ga je prodajalka vabila. Z Žbilkom je odšel v gostilno.

Dovolj je bilo tamkaj pogovora in praznega hrupa še več. Toda Janezu je skoz pogovore in skoz hrup donelo: "Kupi

Mir ali vojna?"

Kmalu bomo zopet obhajali spominski dan premirja (11. novembra). Dandanes skoro vsakdo misli, da ne bo prišlo več do vojne; toda neki član angleškega parlamenta je baš nedavno naprosil vlado, da naj bi omislila plinovno masko za vsakega moža, ženo in otroka, ter uvedla poučne tečaje

kako rabiti to masko. Seveda, previdnost je zelo važna; to mislimo danes, kar bi se moralo vpoštevati tudi v drugem oziru. Neprilike zime se bližajo, vaše telo mora biti dobro utrjeno, da te neprilike prežene. Trinerjevo grenko vino je za najboljše pripomoček, ker vam izčišča črevesje in pomaga delovanju ledic ter jeter. Ena steklenica velja \$1.25. Steklenice za poskušnjo vam pošljemo za 15 centov. Poskusite tudi Trinerjeve tablete zoper prehlad (Triner's Cold Tablet), izborno zdravilo zoper prehlad in nevalgijo 30 centov. Ako teh zdravil ne dobite v lekarni, pišite na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Adv.)

je. Zato bo za hišno, kajne? Za dekle ni. Bog ve, če bi zadela poln akaf vode? Mislim, da ga ne bi."

Miha se je vnovič zasmeljal, snel klobuk in ga veselo vrgel na svoj pograd.

"Lukec, ti si norec, ti si štor! Jaz ti pa rečem: V nedeljo bo v St. Jurju žegnanje. Tja pojdem in nakupim Ančki semnja polno perišče. Cukrčkov s popirčki, kjer so napisane pesmi, ce, strdenja in bogve kaj ji bom kupil. Ah, Ančka, bom ti ga!"

Tedaj so zacvrkale deske Janezovega ležišča.

"Napojita! Potem spat! V St. Jurje pa ne boš hodil, zato, ker pojdem jaz. Da boš vedel." Janez je legel nazaj in se obrnil v steno. Pred hlevom je zaskripal vodnjak, votlo je štrpotala voda v škafe.

III.

In zgodilo se je, kakor je Janez napovedal. V St. Jurje na žegnanje ni šel Miha. Konje je doma vrdeval in se ves dan prepiral z Lukcem.

Janez se po opravi ni pomešal med fante, ki so obstopili šotore. K možem je pristopil, ki so prišli od sedem fara na žegnanje. Vsi so poznali Mokarjevega velikega hlapca in so sodili: Bogatin ima srečo. Takega posla dobi, kakor je Janez. Vsakemu gospodarju je kljub in kar nič fantovskega ni na njem.

Janez je pa proizvedoval po hrastih in po čreslu, kakor mu je bil naročil gospodar. Ko je dognal svoj popravek, se je napotil v krčmo. Mimo šotorov grede, kjer so stale še vedno gruč deklet in fantov, se je nenadoma domislil, kaj je obetal Miha.

"Čakaj, nalašč naredim to Na njegovo jezo!"

In s širokim korakom se je naravnal proti prvemu šotoru. Ali v hipu ga je obšlo kakor sram. In razveselil se je Zbilka, ki je zaklicala nad njim:

"Janez, povej Mokarju, da imam sto bork na prodaj. Ni so rahuta, gosti list! Za macesnje bi jih prodal!"

Veliki hlapec ni šel k šotoru, dasi ga je prodajalka vabila. Z Žbilkom je odšel v gostilno.

Dovolj je bilo tamkaj pogovora in praznega hrupa še več. Toda Janezu je skoz pogovore in skoz hrup donelo: "Kupi

Mir ali vojna?"

Kmalu bomo zopet obhajali spominski dan premirja (11. novembra). Dandanes skoro vsakdo misli, da ne bo prišlo več do vojne; toda neki član angleškega parlamenta je baš nedavno naprosil vlado, da naj bi omislila plinovno masko za vsakega moža, ženo in otroka, ter uvedla poučne tečaje

kako rabiti to masko. Seveda, previdnost je zelo važna; to mislimo danes, kar bi se moralo vpoštevati tudi v drugem oziru. Neprilike zime se bližajo, vaše telo mora biti dobro utrjeno, da te neprilike prežene. Trinerjevo grenko vino je za najboljše pripomoček, ker vam izčišča črevesje in pomaga delovanju ledic ter jeter. Ena steklenica velja \$1.25. Steklenice za poskušnjo vam pošljemo za 15 centov. Poskusite tudi Trinerjeve tablete zoper prehlad (Triner's Cold Tablet), izborno zdravilo zoper prehlad in nevalgijo 30 centov. Ako teh zdravil ne dobite v lekarni, pišite na: Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Adv.)

je. Zato bo za hišno, kajne? Za dekle ni. Bog ve, če bi zadela poln akaf vode? Mislim, da ga ne bi."

Miha se je vnovič zasmeljal, snel klobuk in ga veselo vrgel na svoj pograd.

"Lukec, ti si norec, ti si štor! Jaz ti pa rečem: V nedeljo bo v St. Jurju žegnanje. Tja pojdem in nakupim Ančki semnja polno perišče. Cukrčkov s popirčki, kjer so napisane pesmi, ce, strdenja in bogve kaj ji bom kupil. Ah, Ančka, bom ti ga!"

Tedaj so zacvrkale deske Janezovega ležišča.

Se n'koli ni kupoval Janez cukrčkov in strdenja. Zato go je bilo sram in dobro se je vojkovoal, ko je pil prvo četrtinko. Ko je izpraznil drugo, je začel omahovati.

"Sedaj skočim k cerkvi, ko ni več ljudi. Kaj bi me bilo sram. Neumnost je. Ali zaradi Miha ji kupim."

Kar šel bi bil. Toda vendar je poklical še tretjo četrtinko in jo izpraznil do polovice.

Tedaj si je domislil.

"In če so šotore že podrli in semen pospravili?"

Hudo se je prestrašil te misli. Popil je vino in se naglo ril skoz gnečo. Možje so vpili za njim:

"Janez, no!"

"Nikar še ne hodi!"

Janez je pa samo z roko zamahnil in skušal povedati, da pride nazaj.

Ko je hitel k cerkvi, mu je srce bilo kakor otroku, ki gre previkrat skrivaj na sosedovo češnjo.

Šotore so res že podrli. Toda Janez je imel še prilike do volj, da je izbral.

(Dalje prihodnjič)

Za hitro olajšbo od kašlja uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM

Gotovo vsakdo olajšbo v kratkem času. Izdelek se prodaja v vaših hišah.

25c in 50c.

Izbežite se prehlada; vzemite

Severa's Cold Tablets.

30 centov.

Napredaj vseh povsod po lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Božič se bliža

Samotne nekaj tednov nas loči od Božiča, ki je čas osebnega zblizanja, spominov in darov. V tem času nam misli nehoti poite v naš stari kraj, k našim sorodnikom in znancom, kjer marsikje trka na vrata potreba in pomankanje in trpljenje kot posledica povodni, vničene letine, slabega zaslužka, visokih davkov itd. Pomoč je tako nujno potrebna kakor že dolgo ne. Vsak dolar bo prinesel žarek veselja v žalostne domove. Dvakrat da, kdor v potrebi hitro da. Torej dajte in pošljite.

Vaša denarna pošiljatev bo zanesljivo in hitro dostavljena na določeno mesto, ako jo pošljete po slovenski banki

Zakrajšek & Češark

455 W. 42nd Street, New York, N. Y.

ZA BOŽIČ ste lahko osebno v starem kraju, ako se pridružite našemu skupnemu potovanju v stari kraj na 4. dec. s parnikom "Peris." Priglasite se takoj, še je čas.

Mati zopet srečna.

Clinton, S. C. Mrs. F. K. Malenec, žena tujakinja delaven in mati petih lepih sinov, ki je bolehalo sedmih osem let, vsemu se je vrnila, zopet srečna, ker je okrenila. O tem nam piše takole: "Okrog osem let sem trpela hude bolečine podobne spenji, dnevno sem vedno bolj in bolj hujšala da me je bilo skoro še nemogoče stati in hoditi. Polno trpljenja me je mučilo tudi misel na moje otroke, ki so hodili okoli neposedani, neznanji in nezamerni. Pri vsi dobi volji si nisem mogla pomagati, ker sem bila skoro na smrt bolna. Imela sem sdravilke, zdravila in oporjete, toda vse zaman; vsak dan sem postajala bolj slaba. Ravno dva meseca nazaj sem videla slučajno v nekem listu oglasa o nekem zdravilu; tam so bili omenjeni simptomi gotovo bolne bolne, da sem se odločila za poskus. To mi je dalo pogum, da sem si naročila zdravilo zoper trkuljo, in verjame mi, da mi je to zdravilo preneslo dva meseca dolgo trkuljo. Danes sem dva meseca, se tektano še enkrat več, lahko se opraviham hitra dela in celo nezem; poleg tega pa dnevno pridobivam na teži. Tudi mojih šestih otrok se sdravi za tako drugo bolezen in sicer neupornost, dočim je njihova resnična bolezen poslast — trkuljo. Gotovo, znamenje, ki omogoča, da lahko zdravilo, morate na poskus. Telo s včasnim izprehajanjem, pokriti listi, zuzna, bolečine v hrbtu, stegnih in nogah, omotica, glavobol, občutek omotice in praskan, bolečine v očeh, temni kolobarji kroz oči. Zdravilo je tešak in napravljen. Človek tudi vidi, kot da se nekaj giblje do otrok. Bolnik ima zmene koto, izgubila na teži, ima slabo spanje, vedno plina, je vedno otrok da se mu ne ljubi delati. Polast, ki včasih doseže dolžino 50 centov, povzroča bošastne napade. Če se spisal v spop, lahko zdravilo zopet vzame. Izdelek se lahko pošlji dokler ne izpopolnje zdravilo. Lestari je tudi dober odprave zimate trkuljo. Pošljite \$1.25 za zdravilo Lestaria. Dr. Williams' S. C. D. Proda se v vsaki Leadi Co. 143 Canal Bldg., Box 953, Pittsburgh, Pa. Za zavarovanje svojega dodatka 25c. pošljite.

(Copy 1.)

Anton Mervar

Music Store

6921 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVÉ HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene.

Imam na zalogi tudi kovčke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ

353 Epsilon Pl. Brooklyn, N.Y.

Edini zastopnik in založnik LUBASOVÉ HARMONIK v Združenih Državah.

JOS. KLEPEC, javni notar,

Insurance, Real Estate, Loans, Bonds.

107 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Urada telefon 5768, doma pa 1991-R.

Priznalna pisma.

"Čenjeni Mr. Wahcio: Lepo se vam zahvalim za vašo čudodelno Alpen Tinkture, katero sem rabila za najhujšim uspehom. Da nisem rabila vaše Alpen Tinkture, bi lasje popolnoma izgubila." — Mary Stucker, Cleveland Ohio.

"Dragi mi g. Wahcio: Z veseljem se vam moram zahvaliti za vašo resnici čudodelno Alpen Tinkture. Porabil sem samo eno steklenico in so mi lasje krasno narasli na glavi, na tistem mestu, ko sem jih že pred 12 leti izgubil. Zato vam ostanem vedno hvalečen. Daniel Grulich, P. O. Point Anne Bel-Leville, Ont. Canada

"Vaša Bruslin tinktura v resnici prav izvrstno deluje proti sivim lasem. En dober teden sem tisto rabila, pa imam popolnoma naradne lase kakor mladenič 18 let star. Ostanem vam hvalečen za poštno postrežbo: Fred Fitzh, 1125 So. Kend Str., South Bend, Ind.

"Čenjeni Mr. Wahcio: Rabil sem vaš Wahcio-Fluid zoper revmatizem in trganje po kosteh. V štirih dneh sem popolnoma ozdravel kakor tudi moj prijatelj, katerega je strašno trgalo po kosteh, da ni mogel ne hoditi in ne spati, sedaj je popolnoma zdrav. Ostanem vam hvaležen in želiva, da bi se vsak rojak v takem slučaju do vas obrnil. Mike Kodrich, P. O. Box 221 New Brighton, Pa."

Vsakemu \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha. Imam še dosti drugih zdravil, katero so potrebna za vsako družino. Pišite takoj po cenik ga pošljem zastonj.

JACOB WAHCIO

1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio.

Pišite po cenik!

Anton Mervar

Music Store

6921 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Imam na zalogi že nad 14 let

LUBASOVÉ HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nemške, kranjske in chromatične; tri in štirivrstne, dvakrat, trikrat in štirikrat uglašene.

Imam na zalogi tudi kovčke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam sem znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ

353 Epsilon Pl. Brooklyn, N.Y.

Edini zastopnik in založnik LUBASOVÉ HARMONIK v Združenih Državah.

JOS. KLEPEC, javni notar,

Insurance, Real Estate, Loans, Bonds.

107 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Urada telefon 5768, doma pa 1991-R.

Priznalna pisma.

"Čenjeni Mr. Wahcio: Lepo se vam zahvalim za vašo čudodelno Alpen Tinkture, katero sem rabila za najhujšim uspehom. Da nisem rabila vaše Alpen Tinkture, bi lasje popolnoma izgubila." — Mary Stucker, Cleveland Ohio.

"Dragi mi g. Wahcio: Z veseljem se vam moram zahvaliti za vašo resnici čudodelno Alpen Tinkture. Porabil sem samo eno steklenico in so mi lasje kras